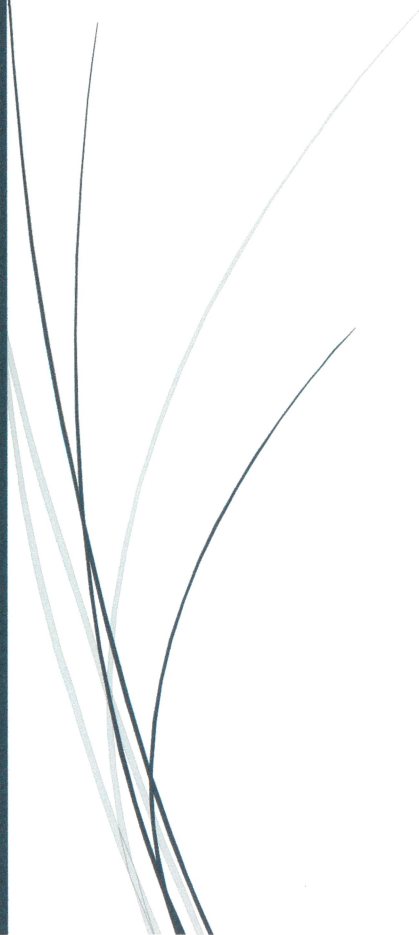

ENONKOSKEN KUNTA

Talousarvio 2020 ja
taloussuunnitelma 2021 - 2022

Sisällysluettelo

Kunnanjohtajan katsaus	1
Yleinen talouden ja alueiden kehitys	3
1.1 Kansantalouden kehitys	3
1.2 Kuntatalouden kehitys	4
1.3 Etelä-Savon maakunnan ja Savonlinnan seudun kehitysnäkymät	5
1.4 Sote- ja maakuntauudistus	7
1.5 Enonkosken kunnan väestötietoja ja taloudellinen kehitys	7
1.6 Vuoden 2020 talousarvioesityksen lähtökohtia	11
1.7 Käyttötalous (ulkoinen)	17
1.8 Enonkosken kunnan investoinnit vuodelle 2020	17
1.9 Tulojakauma ja menot hallinnonaloittain (ulkoinen)	17
Kunnan kehittämisen lähtökohtia	19
2.1 Verotus, taksat ja valtionosuudet	19
2.2 Lainoitukset	19
2.3 Tulevaisuus	20
2.4 Seuranta	20
- Riskienhallinta	
2.5 Sitovuus	21
2.6 Yhteistoiminta	21
Henkilöstö	22
Kuntastrategia talousarvion tavoitteenasettelun perustana	24
4.1 Strategiasta tavoitteisiin	24
4.2 Strategiasta johdetut tavoitteet vuodelle 2020	26
4.3 Konserniyhteisöille asetettavat tavoitteet vuodelle 2020	28
Riskit ja riskienhallinta osana taloussuunnitteluprosessia	30
Käyttötalousosa	32
Kunnanhallitus	32
Sivistyslautakunta	47
Vapaa-aikalautakunta	58
Tekninen lautakunta	67
Investointisuunnitelma 2020–2022	81
Rahoituslaskelma	85
Tuloslaskelma	86
Talousarvion 2020 määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	88

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Enonkosken myönteinen kuntakuva ja talouden haasteet

Ensimmäinen puoli vuotta Enonkosken kunnanjohtajana on osoittanut minulle Enonkosken kunnan monet myönteiset puolet – pitää tulla lähelle nähdäkseen kauas! Enonkoski on tunnettu paitsi kauniista luonnosta, myös monista eri tapahtumista, joihin olen menneen puolen vuoden aikana saanut osallistua. Haluan ehdottomasti nostaa esille Enonkosken myönteisen kuntakuva, joka meistä on muualla – Enonkoskella osataan tehdä yhdessä ja lähes maksuttomat liikuntapalvelut saavat poikkeuksetta kiitosta. Enonkoski on vahvasti mukana Itä-Suomen alueen matkailun kehittämishankkeissa – matkailussa painopiste on siirtymässä yhä enemmän mm. luonto- ja elämysmatkailuun, johon Enonkoskella on loistavat mahdollisuudet. Vapaa-ajan asukkaat tuovat Enonkoskelle kesäisin ja talvilomien aikana positiivisen vireen ja kunnassa toivommeikin, että paikallisilla yrityksillä olisi potentiaalia palvella monipuolisesti täällä vierailevia.

Enonkoskella taloutta on hoidettu vastuullisesti – viimeiset pari vuotta ovat kuitenkin talouden näkökulmasta olleet haasteelliset. Enonkosken kunnan strategia on ollut lähtökohdiana valmisteltaessa talousarviota vuodelle 2020 ja kaikkien hallintokuntien tuli toteuttaa kuntastrategian linjauksia toiminnassaan. Kunnanhallitus hyväksyi 27.8.2019 vuoden talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteet. Kunnanhallitus asetti talousarviolle tavoitteet, jossa mm. sivistys- ja teknisen toimen talousarvioiden tulee noudattaa 0-linjaa ja kunnanhallituksen menoihin tehdään 200 000 euron vähennys – koko kunnan talousarvion tuli olla ylijäämäinen tai tasapainossa.

Vuoden 2020 talousarvion laadinta on tapahtunut erittäin haasteellisessa tilanteessa, kun Suomen talouskasvussa näkyy hiipumisen merkkejä, Etelä-Savon alueen väestö vähenee ja vanhenee sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kustannusten kasvua pitäisi samaan aikaan pystyä hillitsemään. Vuoden 2020 talousarvioehdotus perustuu lautakuntien tekemiin talousarvioehdotuksiin. Talousarvioehdotuksessa on otettu huomioon kuntastrategian tavoitteet, toiminnalliset muutokset ja väestönmuutos sekä viimeisin vuoden 2019 talouden ja toiminnan ennuste.

Verotulot ovat noin 1,0 % (47 000 euroa) pienemmät vuonna 2020 verrattuna vuoden 2019 talousarvion ennusteeseen (4 804 000 euroa → 4 757 000 euroa). Vuonna 2020 Enonkosken kunnan valtionosuudet ja veromenetyksen kompensatiot ovat yhteensä 5 391 821 euroa. Verrattuna vuotta 2019 vuoteen 2020 muutos valtionosuuksissa on lisäystä 136 876 euroa (2,6 %).

Myönteisenä asiana voidaan todeta, että kunnan työttömyysaste on pudonnut heinäkuusta 2018 heinäkuuhun 2019 mennessä 15 % (työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 8,5 %) ja tavoitteena on, että Enonkosken kunnan omalla työelämäpalveluiden mallilla työttömyyttä saataisiin edelleen alennettua. Enonkoski on mukana useammassa hankkeessa, joiden osalta tavoitteena on mm. työelämäpalveluiden kehittyminen, paikallisten yrittäjien osaamisen vahvistaminen jne.

Talousarvioesitys vuodelle 2020 on 348 413 euroa alijäämäinen. Talousarviossa toimintatuottojen ennakoidaan pysyvän lähes saman kuin vuoden 2019 talousarviossa eli noin 1,3 miljoonaa euroa. Toimintamenoissa henkilöstökulut nousevat 79 771 euroa (3,2

%), johtuen mm. KVTES:n tulevista korotuksista ja tukityöllistettyjen palkkaamisesta. Työelämäpalveluissa on vastaavasta vähennetty TMT-osuutta 30 000 eurolla.

Toimintamenot ovat vuonna 2020 yhteensä -11,3 miljoonaa euroa. Toimintakulut pysyvät ennallaan verrattuna vuoteen 2019. Suurin menokohta on palvelujen ostot 7,8 miljoonaa euroa (ulkoinen). Näistä ostopalveluista on terveystoimi 3,6 miljoonaa euroa, sosiaalipalvelut 2,8 miljoonaa euroa. Sote-menot on budjetoitu Sosterin ilmoittamina summina. Toimintakate laskee edellisestä vuodesta 0,6 %, ollen -9 920 644 euroa.

Vuosikate paranee 194 037 euroa, ollen talousarviovuonna 321 997 euroa.

Suunnitelmanmukaiset poistot laskevat 758 010 eurosta 670 410 euroon (-11,6 %). Poistojen jälkeen vuoden 2020 tulos on – 348 413 euroa alijäämäinen.

Talousarvion nettoinvestoinnit ovat 377 000 euroa.

Talouden haasteista huolimatta Enonkosken kunnassa pystytään tuottamaan palvelut tulevana vuonna vähintään hyvällä tasolla. Tulevaisuuden haasteet ovat vahvasti väestön vähenemisessä ja ikääntymisessä. Enonkoski haluaa tulevaisuudessakin olla vahvasti alueemme ”Liikuttavan onnellinen” kunta. Siihen tarvitaan meitä kaikkia!

Enonkoski 17.12.2019

Minna Laurio, kunnanjohtaja

1. Yleinen talouden ja alueiden kehitys

1.1 Kansantalouden kehitys

Pellervon taloustutkimuksen kansantalouden tutkimusryhmän PPT:n (12.9.2019) mukaan tuotannon kasvu on selvästi hidastunut maailmalla, jonka taustalla ovat Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota sekä Britannian eroprosessi Euroopan Unionista. Brexitin vaikutukset vuodelle 2020 voivat olla myös selvästi ennustettua suuremmat, jolloin kasvu Suomessa ja euroalueella olisi selvästi ennustettua heikompaa. Ensi vuoden kasvu voi kuitenkin yllättää myös positiivisesti.

Maailmantalouden ongelmat ovat välittyneet myös Suomeen ja viennin kasvu, erityisesti metsäteollisuudessa on hidastunut selvästi. Toisaalta Kiinassa paperin kysyntä on lähtenyt uudelleen kasvuun, jolloin odotettavissa on metsäteollisuuden tuotannon ja viennin kääntyminen uudelleen kasvuun loppuvuonna.

Investoinnit ovat olleet Suomen talouskasvun tärkeä moottori, mutta investointien kasvu on pysähtynyt ja ne kääntyvät v. 2020 lievään laskuun. Korjausrakentaminen on pitänyt yllä asuntoinvestointien kasvua, mutta tulevan vuonna uudistuotannon väheneminen painaa asuntoinvestoinnit laskuun. Yritysten investointien kasvu on niin ikään pysähtynyt, koska talousnäkyminen heikkeneminen ja lisääntynyt epävarmuus saavat yritykset lykkäämään investointipäätöksiä.

Kotitalouksien kulutuksen kasvu on ollut alkuvuodesta heikkoa, erityisesti kestävien kulutustavaroiden hankinta on vähentynyt. Palkkatulot ovat kasvaneet työllisyyden noustessa kulutusta nopeammin ja kotitalouksien säästämisaste on noussut. Palkkojen nousu jatkuu tänä vuonna ja ensi vuoden palkankorotukset ovat todennäköisesti jopa hieman viime vuosia suurempia. Matalana pysyvä inflaatio tukee kotitalouksien ostovoimaa sekä tänä että ensi vuonna. Ennen kaikkea öljyn hinnan lasku on pysäyttänyt polttoaineiden hintojen nousun ja talouskasvun hidastuminen hillitsee hintojen nousua yleisesti. Kotitalouksien tulojen ja kulutuksen kasvua leikkaa eniten työllisyyden kääntyminen laskuun.

Työllisyyden heikkenemiseen on vaikuttanut sekä kysynnän kasvun heikkeneminen että tarjontaongelmat. Avoimia työpaikkoja on edelleen tarjolla paljon, mutta ei enää välttämättä työttömänä oleville. Talouskasvu ei ole enää niin kovaa, että se työllistäisi heikommassa työmarkkina-asemassa olevia työttömiä. Toisaalta avoimiin työpaikkoihin etsittävää osaamista ei välttämättä ole enää tarjolla työmarkkinoilla.

Talouskasvun hidastuminen ja hallituksen menonlisäykset kasvattavat julkisen talouden alijäämää ensi vuonna. Vielä tänä vuonna valtiontalouden alijäämä pienenee, kun verotulot kasvavat ja menonlisäykset jäävät pieniksi. Ensi vuonna verotulojen kasvu sen sijaan hidastuu ja valtion menot kasvavat noin 2,5 miljardilla olettaen, että tulevaisuusinvestointeihin käytetään miljardi. Valtiontalouden alijäämä olisi tällöin 3,4 miljardia ensi vuonna.

1.2 Kuntatalouden kehitys

Valtiovarainministeriön julkaiseman Kuntatalousohjelma 2020-2023 (Julkaisu 2019:52) mukaan kuntatalous heikkeni selvästi vuonna 2018, joka johtui kuntatalouden toimintamenojen ja investointien kasvun nopeutumisesta. Kuntien tulopohjaa heikensi myös valtionosuuksien väheneminen. Kuntien alijäämä kasvoi viime vuonna rajusti ja alijäämä pysyy tänä vuonna suurena. Osittain kuntien alijäämän kasvussa on kyse ennakonperinnän muutoksista ja tulorekisterin käyttöön otosta, jotka ovat vaikuttaneet verotulojen tilitykseen. Tilanteen pitäisi korjaantua viimeistään v. 2020. Lisäksi kunnat saavat lisää rahaa ensi vuoden budjetissa. Koko julkisen talouden alijäämä on ensi vuonna noin 1,1 prosenttia suhteessa BKT:seen. Julkisen talouden alijäämän kasvu talouden hidastuessa ei ole suuri ongelma, ja menojen etupainotteinen kasvattaminen ajoittunee nyt suhdanteen kannalta hyvin.

Pääministeri Sanna Marinin hallitus on sitoutunut siihen, että normaalin kansainvälisen talouden tilanteessa julkinen talous on tasapainossa vuonna 2023, jolloin kuntatalouden rahoitusaseman tulee olla korkeintaan puoli prosenttia alijäämäinen suhteessa kokonaistuotantoon. Tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi kuntatalouden tilanteen kohenemista. Hallitusohjelma tukeutuu 75 prosentin työllisyysastetavoitteen saavuttamiseen. Työllisyyttä edistävät toimet hyödyttävät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien omia sopeutustoimia.

Kuntatalouden kannalta keskeisimpiä huomioita on, että kuntatalouden menot kasvavat tuloja nopeammin ja kuntatalous heikkenee vuonna 2019. Verotulojen kertymistä hidastaa ja myöhentää edellä mainitut ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisteriin liittyvät ongelmat. Vuosina 2020 –2023 kuntien toimintamenojen kasvuksi arvioidaan 3,4 prosenttia vuosittain. Menokasvua lisäävät palvelutarpeen kasvu ja hallitusohjelman lisäykset kuntien peruspalveluihin. Kunta-alan ansiokehityksen oletetaan mukailevan koko kansantalouden vajaan 3 prosentin vuotuista ennustettua ansiokehitystä.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020 –2023 mittavana. Siksi kuntatalouden lainanottotarvetta heijastava toiminnan ja investointien rahavirta on kehitysarviossa kehyskaudella 1,9–2,7 mrd. euroa negatiivinen ilman uusia toimenpiteitä. Kuntien lainakanta jatkaa kasvuaan. Kuntatalouden sopeutustarve on suuri. Hallituksen mahdolliset työllisyyttä edistävät toimet hyödyttäisivät myös kuntataloutta, mutta kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää myös rakenteellisia uudistuksia. Lisäksi kuntien tulee jatkaa omia taloutta vahvistavia toimiaan. Kuntakokoryhmittäin tilannetta tarkastellaan laskennallisen veronkorotuspaineen näkökulmasta. Laskelmien perusteella veronkorotuspaineita on kaikissa kuntaryhmissä, eniten alle 6 000 asukkaan kuntakokoryhmässä. Yli 100 000 asukkaan kunnissa talouden tasapainotila on paras, minkä vuoksi tarve veronkorotuksiin on selvästi muita pienempi. Tarve verojen kiristämiseen lisääntyy kaikissa kuntakokoryhmissä tarkastelukauden loppua kohti. Kaiken kaikkiaan veronkorotuspaine vaihtelee merkittävästi kuntakokoryhmittäin.

1.3 Etelä-Savon maakunnan ja Savonlinnan seudun kehitysnäkymät

Etelä-Savon ELY-keskuksen 8.10.19 julkaiseman tiedotteen mukaan talouden kasvu ei ole maakunnassa yltänyt valtakunnan keskitasolle. Etelä-Savon yritysten kehitysnäkymät näyttävät kuitenkin edelleen myönteisiltä, mm. työllisyystilanne on selkeästi parantunut edellisestä vuodesta ja työttömyys on koko maan keskitasolla. Maakunnan talouden myönteisen kehityksen edellytyksinä ovat yritysten lisääntyvä kansainvälistyminen, työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen ja osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen.

Tilastokeskuksen väestöennustelaskelmien mukaan Etelä-Savon maakuntaan on odotettavissa edelleen tasaista väkiluvun alenemista aina vuoteen 2040 saakka. Vuositasolla väestön väheneminen Etelä-Savossa on noin 1 160 henkilöä vuotta kohden (vuosina 2019–2040). Kehitys on ennusteen mukaan samansuuntaista koko maakunnassa: kaikkien alueen kuntien trendi on laskeva. Suhteellisesti vähiten väestöään vuoteen 2040 mennessä menettää ennusteen mukaan Mikkeli, noin 11 %. Voimakkaimmin väestöään ennusteen mukaan menettää puolestaan Savonlinnan seutu, 25 %.

Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2040 Etelä-Savossa on 116 522 asukasta nykyisellä maakunta- ja kuntajaolla. Heinäveden ja Joroisen vuonna 2021 tapahtuvan maakuntavaihdoksen huomioiden Etelä-Savon väkiluku on vuonna 2040 yhteensä 110 545. Väestöennusteen mukaan kokonaisnettomuutto kääntyy Etelä-Savossa positiiviseksi vuonna 2027.

Etelä-Savon väestönkehitys 2019 - 2040

	2019	2020	2025	2030	2035	2040
ETELÄ-SAVON MAAKUNTA	142943	141332	133969	127605	121834	116522
Mikkelin seutukunta	70741	70252	67973	65842	63739	61619
Hirvensalmi	2108	2068	1908	1788	1682	1592
Kangasniemi	5370	5300	4984	4711	4472	4278
Mikkeli	53567	53316	52056	50753	49367	47868
Mäntyharju	5840	5761	5427	5152	4908	4688
Pertunmaa	1687	1661	1555	1472	1412	1366
Puumala	2169	2146	2043	1966	1898	1827
Pieksämäen seutukunta	28530	28104	26221	24641	23258	22062
Joroinen	4741	4671	4325	4033	3788	3583
Juva	6127	6034	5624	5270	4943	4657
Pieksämäki	17662	17399	16272	15338	14527	13822
Savonlinnan seutukunta	43672	42976	39775	37122	34837	32841
Enonkoski	1386	1369	1283	1207	1134	1077
Heinävesi	3262	3198	2912	2694	2526	2394
Rantasalmi	3448	3384	3114	2900	2710	2550
Savonlinna	33102	32603	30266	28278	26557	25025
Sulkava	2474	2422	2200	2043	1910	1795

	2019	2020	2025	2030	2035	2040
ETELÄ-SAVON MAAKUNTA (pois lukien Heinävesi ja Joroinen)	134940	133463	126732	120878	115520	110545
Mikkelin seutukunta	70741	70252	67973	65842	63739	61619
Hirvensalmi	2108	2068	1908	1788	1682	1592
Kangasniemi	5370	5300	4984	4711	4472	4278
Mikkeli	53567	53316	52056	50753	49367	47868
Mäntyharju	5840	5761	5427	5152	4908	4688
Pertunmaa	1687	1661	1555	1472	1412	1366
Puumala	2169	2146	2043	1966	1898	1827
Pieksämäen seutukunta (pois lukien Joroinen)	23789	23433	21896	20608	19470	18479
Juva	6127	6034	5624	5270	4943	4657
Pieksämäki	17662	17399	16272	15338	14527	13822
Savonlinnan seutukunta (pois lukien Heinävesi)	40410	39778	36863	34428	32311	30447
Enonkoski	1386	1369	1283	1207	1134	1077
Rantasalmi	3448	3384	3114	2900	2710	2550
Savonlinna	33102	32603	30266	28278	26557	25025
Sulkava	2474	2422	2200	2043	1910	1795

6

Taulukko Etelä-Savon väestönkehitys 2019-2040, Etelä-Savon väestöennuste vuoteen 2040, Etelä-Savon maakuntaliitto/Tilastokeskus Väestöennuste 2019

Etelä-Savossa on maan korkein väestöllinen huoltosuhde. Ennusteen mukaan vuonna 2040 sataa 15-64-eteläsavolaista kohden on 93,5 alle 15-vuotiasta tai 65 vuotta täyttänyttä. Vuonna 2035 trendi hieman tasoittuu ja kääntyy loivasti laskuun. Koko maassa huoltosuhde on 66,4.

Etelä-Savon maakuntaliiton talousarvioluonnoksen vuodelle 2020 mukaan maakuntaohjelma 2018-2021 perustuu vuonna 2016 hyväksytyyn Etelä-Savon maakuntastrategiaan. Maakuntaohjelmalla vastataan maakunnan haasteisiin kohdentamalla toimenpiteet edistämään ihmisten hyvinvointia, elinkeinoelämän kasvua ja kansainvälistymistä, matkailua, biotalouden tuotantoa sekä älykästä erikoistumista.

Euroopan Unionin monivuotiset rahoituskehykset vuosille 2021-2027 vaikuttavat keskeisesti Etelä-Savon tulevaan EU-rahoitukseen. Etelä-Savon maakuntaliiton tavoitteena on Itä- ja Pohjois-Suomen erityispiirteiden huomioon ottaminen ja riittävän koheesiorahoituksen turvaaminen näille alueille tulevalla EU:n ohjelmakaudella.

Saavutettavuuden parantaminen on keskeinen osa maakunnan elinvoiman kehittämistä. Tärkein viiden Itä-Suomen maakunnan yhteinen tavoite on vuonna 2019 ollut raideyhteyksien nopeuttaminen niin, että sekä Savon että Karjalan radoilla matka-aika Helsinkiin ja Pietariin lyhentyisi kolmeen tuntiin. Vuoden 2020 aikana Etelä-Savon maakuntaliitto valmistelee maakunnallista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja on mukana myös valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun valmistelussa.

Savonlinnan seudun vahvuuksia ovat puunjalostus- ja teknologiateollisuus, palveluliiketoiminnan osaaminen ja hyvinvointimatkailu. Seudun mahdollisuuksiksi ovat nostettu mm. IT-alan avaukset, luonto- ja kulttuurimatkailu sekä Venäjän suunnalta avautuvat liiketoimintamahdollisuudet.

Savonlinnan kaupunki on vuodesta 2013 alkaen sopeuttanut taloutta, rationalisoinut ja priorisoinut palvelutuotantoa, myynyt tarpeetonta käyttöomaisuuttaan sekä sopeuttanut henkilöstöään palvelutuotannon tarpeita vastaavaksi. Savonlinnassa on ollut Etelä-Savon vaikein työllisyystilanne. Työttömiä oli elokuun lopussa 1602 henkilöä, työttömyysaste 10,8 %, vastaavana aikana edellisenä vuonna työttömyysaste oli 11,0 %. Kaupungin osuus yli 300 päivää työttömänä olleista ja yli 1 000 päivää työttömänä olleiden palkkatukien maksatuksesta v. 2020 on 2,3 milj. euroa.

Itä-Suomen Yliopisto lakkautti syksyllä 2018 Savonlinnan Opettajankoulutuslaitoksen, jolla oli merkittävä vaikutus Savonlinnan alueen talouteen ja kehitykseen. Lakkautuksella oli paitsi merkittävä vaikutus negatiiviseen väestökehitykseen, myös ostovoimaan vähentävästi yli 10 miljoonalla eurolla/vuosi. Koulutuspaikkojen lakkautusten myötä tietyt vuokrataloyhtiöt ovat purkaneet tyhjiilleen jääneitä kiinteistöjä ja yrityksiä on lopettanut toimintansa. OKL:n lakkauttamisesta Savonlinnalle myönnettiin kompensatiotukipakettina kolmekymmentä mekaanisen puurakentamisen insinööriopintojen aloituspaikkaa ja syksyllä 2020 Savonlinnassa aloittaa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa kolme uutta koulutusala - kouluhyvinvointiin suuntautunut sosionomikoulutusohjelma sekä liikunnanohjaajien ja turvallisuusalan asiantuntijoiden koulutusohjelma. Vuotuisia aloituspaikkoja tulee olemaan kaikkiaan 150.

Parikkalan rajanylityspaikan avaaminen kansainväliselle rajaliikenteelle vuonna 2024 sisältyy myös Savonlinnan kaupungin saamaan tukipakettiin. Lisäksi hallitus edistää Saimaannorppa-alueen pääsyä Unescon maailman luonnonperintökohteeksi.

Savonlinna on Itä-Suomen maakuntien yhteinen ehdokas Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodeksi 2026. Saimaa-ilmio -hankkeessa Savonlinna toimii ECOC-kulttuuriohjelman ydinkaupunkina. Ohjelma levittäytyy satelliittimaisesti itäisen Järvi-Suomen kuntiin ja kaupunkeihin, jotka sijaitsevat Saimaan rannalla tai joilla on suora vesiyhteys laajempaan Vuoksen vesistöön. Neljän maakunnan alueella asuu yhteensä lähes 700 000 asukasta.

1.4 Sote- ja maakuntauudistus

Vuoden 2016 aikana käynnistynyt sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelu päättyi 8.3.2019 valtakunnallisen valmistelun raukeamiseen. Siihen asti valmistelu toteutettiin maakuntaliiton vetovastuulla ja valtion pääosin rahoittamana. Sanna Marinin hallituksen ohjelman mukaan sosiaali- ja terveystalouden uudistaminen toteutetaan siten, että itsehallinnollisia maakuntia on 18.

Eduskunta päätti kesäkuussa 2019 toisen lisätalousarvion yhteydessä kohdentaa rauenneeseen maakunta- ja sote-uudistukseen budjetoidut, mutta käyttämättä jääneet noin 200 miljoonaa euroa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistamiseen ja julkisen hallinnon tuottavuustoimiin, joilla tavoitellaan merkittäviä tuottavuussäästöjä nyky-lainsäädännön puitteissa.

Hallitusohjelman mukaan itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Tämä valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Etelä-Savon kannalta keskeinen kysymys on se, millainen alue muodostaa sote-uudistuksen valmistelun perustan.

1.5 Enonkosken kunnan väestötietoja ja taloudellinen tilanne

Enonkosken kunnan väestömäärä on vähentynyt 212 henkilöllä vuosien 2009-2018 välillä. Syyskuussa 2019 väestömäärä Enonkoskella oli 1386 henkilöä. Väestöryhmien osuudessa nähdään kehitys väestön vanhenemisesta; ikääntyneiden osuus kasvaa ja nuorempien ikäryhmien vähenee.

Väestö 31.12.	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Enonkoski	1617	1615	1566	1532	1522	1503	1473	1453	1416	1405

Taulukko Enonkosken väestökehitys v. 2009-2018 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005 – 2019

Indikaattori ilmaisee kunnassa vakinaisesti asuvan väestön (miehet ja naiset yhteensä) lukumäärän vuoden viimeisenä päivänä. Ne henkilöt, joilla väestötietojärjestelmän mukaan oli kotipaikka Suomessa vuoden lopussa, kuuluvat väestöön kansalaisuudestaan riippumatta, samoin ne Suomen kansalaiset, jotka asuvat tilapäisesti ulkomailla.

Vuosi/ikäryhmä	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-6-vuotiaat % väestöstä	5,3	5,3	5,3	6	6	6	6,1	6,3	5,6	5
7-14 -vuotiaat % väestöstä	7,9	7,6	7,5	7	6,8	6,3	6,6	6,1	6,6	6,9
15-64-vuotiaat % väestöstä	59,6	58,9	57,3	56,1	56,1	54,2	52,3	52,2	50,6	50,2
65-74 – vuotiaat % väestöstä	13,4	13,9	14,8	15,9	15,6	17,7	19	19	20,4	21
75-84 – vuotiaat % väestöstä	10,1	10,2	10,9	10,6	11	11,4	11,4	11,5	11,7	11,8
85 vuotta täyttäneet % väestöstä	3,8	4	4,2	4,2	4,4	4,3	4,6	5	5,2	5,1

Taulukko Enonkoski 0 - 85 vuotta täyttäneiden % -osuus väestöstä v. 2009-2018 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2019

Indikaattori ilmoittaa kunkin ikäryhmän osuuden prosentteina koko väestöstä (miehet ja naiset yhteensä) vuoden viimeisenä päivänä.

Vuosi/ikäryhmä	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0-6-vuotiaat % väestöstä	85	86	83	92	92	90	90	91	79	70
7-14 -vuotiaat % väestöstä	128	123	117	108	104	95	97	88	93	97
15-64-vuotiaat % väestöstä	964	951	898	860	854	815	770	758	716	706
65-74 – vuotiaat % väestöstä	216	225	231	244	238	266	280	276	289	295
75-84 – vuotiaat % väestöstä	163	165	171	163	167	172	168	167	165	166
85 vuotta täyttäneet % väestöstä	61	65	66	65	67	65	68	73	74	71

Taulukko Enonkoski 0 - 85 vuotta täyttäneiden lukumäärät väestöstä v. 2009-2018 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2019

Indikaattori ilmoittaa kunkin ikäryhmän osuuden lukumäärinä koko väestöstä (miehet ja naiset yhteensä) vuoden viimeisenä päivänä

Yksi ikäpolitiikan käytetyimmistä käsitteistä on huoltosuhte. Huoltosuhteella (elatusuhde) ilmaistaan väestön vanhenemisesta johtuvaa ongelmaa. Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhte ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttäneitä on sataa 15-64 -vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on.

Huoltosuhte, demografinen	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Enonkoski	67,7	69,8	74,4	78,1	78,2	84,4	91,3	91,7	97,8	99
Koko maa	50,6	51,5	52,9	54,3	55,8	57,1	58,2	59,1	60,1	60,8

Taulukko Huoltosuhte, demografinen Enonkoskella ja koko maassa vuosina 2009-2018 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005 – 2019

Tilastokeskus julkaisi uuden väestöennusteen 30.9.2019. Koko maan tasolla ennuste yltää vuoteen 2070 asti, kuntien ja maakuntien ennuste yltää vuoteen 2040.

Laskentaperusteena on käytetty vuosina 2014 –2018 tapahtunutta kehitystä.

Väestöennusteen laskelmat ilmaisevat sen, mihin väestönkehitys johtaa, mikäli se jatkuu edeltävien vuosien kaltaisena. Väestöennuste perustuu havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muuttoliikkeen menneestä kehityksestä. Sitä laadittaessa ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen.

Enonkosken kunnan väestömäärä vähenee vuosien 2020-2025 välillä 86 henkilöllä ja kymmenen vuoden kuluttua enonkoskelaisia on 162 henkilöä vähemmän, mikäli väestökehitys jatkaa nykyisellä tavalla. Ennusteen mukaan Enonkoskella syntyy noin 6 lasta/vuosi seuraavien kahdenkymmenenvuoden aikana ja väestömäärä tulee vähenemään kaikissa ikäryhmissä - erityisesti ikäryhmässä 15-64-vuotiaat.

Väestö9/2019	Vuosi	2020	2025	2030	2035	2040
1386	Väestöennuste	1369	1283	1207	1134	1077

Taulukko Enonkosken kunnan väestönkehitysennuste 2019-2040. Lähde: Tilastokeskus väestöennuste 30.9.2019

Tilastokeskuksen ja Työ- ja elinkeinoministeriön julkaiseman tilaston (27.9.2019) mukaan vuonna 2009 Enonkoskella työttömiä oli 106 henkilöä ja työttömien lukumäärä on vähentynyt tammikuuhun 2019 mennessä yhteensä 36 hengellä (työttömiä 70), mutta samaan aikaan myös työvoiman osuus on vähentynyt 146 hengellä (553 henkilöä tammikuussa 2019). Työttömien osuus työvoimasta vuonna 2009 oli 15,2 % ja 12,7 % tammikuussa 2019. Ely-keskus ja TE-palvelut julkaisivat Etelä-Savon työllisyyskatsauksen heinäkuussa 2019, josta ilmenee, että työttömiä työnhakijoita oli 48 henkilöä ja työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 8,7 %. Alle 25-vuotiaiden työttömien lukumäärä on pudonnut 10 hengellä viimeisen kymmenen vuoden aikana ja heinäkuussa 2019 nuoria työttömiä oli 5 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien (työnhakija, jonka työttömyys kestänyt vähintään vuoden) lukumäärä on pysynyt lähes ennallaan – keskimäärin 15 henkilöä. Korkeimmillaan pitkäaikaistyöttömien lukumäärä oli 47 henkilöä vuonna 2016. Tutkinnon suorittaneita Enonkoskella oli 63,9 % yli 15-vuotiaista.

Etelä-Savon maakuntaliiton 13.11.2019 päivittämän kuntien elinvoimamittariston mukaan yritysten toimipaikkoja Enonkoskella oli vuonna 2013 yhteensä 151 kappaletta ja vuonna

2017 yhteensä 167. Yrityksen henkilöstöä oli 211 henkilöä vuonna 2013 ja 174 henkilöä vuonna 2017. Asuinkunnassa (Enonkoskella) töissä kävijöitä oli 250 ja pendelöiviä oli 216 henkilöä (v. 2017 työllisiä yhteensä 466 henkilöä). Enonkoskella veronalaiset tulot euroa/tulonsaaja olivat 23 422 euroa vuonna 2017, ansiotulot 21 043 euroa/tulonsaaja ja pääomatulot olivat 2 378 euroa/tulonsaaja.

Tilastokeskuksen mukaan rakennuslupia Enonkoskella on myönnetty uusille asuinrakennuksille 1-2 lupaa/vuosi vuoden 2014 jälkeen ja uusille vapaa-ajanrakennuksille 1-3 lupaa/vuosi. Enonkoskella oli vuonna 2000 vapaa-ajanasuntoja yhteensä 651 ja vuonna 2018 yhteensä 782.

Vuonna 2018 Enonkosken kunnan sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset olivat 4 710 euroa/asukas, Etelä-Savossa 4 128 euroa/asukas ja koko maassa 3 319 euroa/asukas. Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset ovat pysyneet lähes samana vuodesta 2017 vuoteen 2018 (erotus – 65 euroa/asukas). Perusterveydenhuollon (sis. hammashuollon) nettokustannukset olivat 736 euroa/asukas, Etelä-Savon maakunnassa 700 euroa/asukas ja koko maassa 603 euroa/asukas. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset olivat 1 789 euroa/asukas, Etelä-Savon maakunnassa 1 543 euroa/asukas ja koko maassa 1 248 euroa/asukas.

Sosiaali- ja terveys- toimen netto- kustannukset €/asukas	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Enonkoski	3149	3301	3413	3602	4076	4113	4110	4302	4079	4775	4710
Etelä-Savo	3210	3263	3491	3807	4091	4288	4404	4101	4172	4321	4128
Koko maa	2929	3061	3103	3272	3445	3595	3654	3255	3257	3228	3319

Taulukko Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa /asukas, Enonkoskella, Etelä-Savon maakunnassa ja koko maassa vuosina 2008-2018 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2019

Sosiaali- ja terveydenhuollon menoja tulee nettokustannusten lisäksi tarkastella tarvevakiointilla, jossa menoista poistetaan kuntien erilaisen väestörakenteen ja muiden palvelujen tarpeeseen vaikuttavien tekijöiden, kuten väestön ikä- ja sukupuolirakenne, sairastavuuden ja sosioekonomisen aseman vaikutus. Tarvevakiointilla kunnat saatetaan samalle viivalle ja niitä vertaillaan oikeudenmukaisesti. Tarvevakiointi parantaa olennaisesti kuntien menoja ja toimintaa kuvaavien tietojen vertailukelpoisuutta. Tarvevakioidut menot kertovat käyttäkö kunta runsaasti, niukasti vai tavanomaisesti rahaa palvelujen järjestämiseen suhteessa väestön tarpeisiin. Tarvevakioidujen menotietojen perusteella ei voi suoraan päätellä kunnan järjestämien palvelujen laatua, toiminnan taloudellisuutta tai tarkoituksenmukaisuutta. Niiden tulisi kuitenkin kannustaa toiminnan kriittiseen arviointiin.

2017	Nettomenot	Nettomenot, indeksi	Tarvekerroin	Tarvevakioidut menot, indeksi
	Euroa/asukas	Koko maa=100	Koko maa=1,00	Koko maa=100
Enonkoski	4 628	149	1,35	110

Taulukko Sosiaali- ja terveydenhuollon tarvevakioidut menot Enonkoskella ja koko maassa v. 2017, Tilasto Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos 2019

Vuosi	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nettokustannukset yhteensä, euroa / asukas	4609	4969,7	5200,6	5648,8	6116,2	5929	6140,4	6545,8	6346,9	7103,1	7242,0
Nettokustannukset yhteensä, 1000 euroa	7614	8036	8399	8846	9370	9024	9229	9642	9222	10058	10175
Lainakanta, euroa / asukas	61	49	39	0	0	499	452	0	0	0	0
Vuosikate, euroa / asukas	548	362	272	279	-60	561	571	591	757	456	241
Vuosikate, % poistoista	356,3	237,8	179,9	109,3	-30,7	258	207,7	170,5	215,7	125,9	57,0
Verotulot, euroa / asukas	2522	2560	2498	2633	2608	2784	2923	3276	3127	3427	3189
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas	2361	2567	2767	2966	3182	3419	3458	3460	3597	3723	3797
Valtionosuudet % nettokustannuksista	51,2	51,7	53,2	52,5	52	57,7	56,3	52,9	56,7	52,4	52,4

Taulukko Enonkosken kunnan talouden tunnuslukuja v. 2008-2018 ©; THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005–2019

Enonkosken kunnan taloudellinen tilanne vuoden 2018 tilinpäätöksessä osoitti alijäämää - 255 162 euroa (377 011 euroa v. 2017). Vuosikate oli 338 971 euroa, joka heikkeni vuodesta 2017, joka oli 646 398. Vuoden 2018 vuosikate kattaa yli puolet vuosipoistoista 594 644, tunnusluku v. 2018 vuosikate/poistot on 57 % (126 % v. 2017). Vuosikatteen tulisi kuitenkin olla vähintään vuosipoistojen suuruinen.

1.6 Vuoden 2020 talousarvioesityksen lähtökohtia

Enonkosken kunnan vuoden 2020 talousarvio ja taloussuunnitelma 2020–2022 perustuu kuntastrategiaan ja 18.12.2018 valtuuston hyväksymään vuoden 2019 talousarvioon, taloussuunnitelmaan 2019–2021, sekä vuoden 2019 toteumaan. Kunnanhallitus on kokouksessaan 27.8.2019 (§ 137) tehnyt talousarviota koskevan päätöksen, jossa vuonna 2020 talousarvion tulee olla ylijäämäinen tai vähintään nollatulos nykyisillä v. 2019 veroprosenteilla. Lisäksi hallitus päätti että sivistys- ja teknisenlautakunnan osalta kuluissa tulee noudattaa 0-linjaa ja kunnanhallituksen talousarviossa tulee saada kuluihin 200 000 euron vähennys.

Kuntien verotulojen ennustekehikko on Kuntaliiton yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Verohallinnon kanssa laatima ennuste koko maan kuntien verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikkoa päivitetään noin 3-5 kertaa vuodessa. Kunnallisveron osalta veroennustekehikon perustana toimii Verohallinnon julkaisema verotilasto. Lisäksi on tukeuduttu Verohallinnon tilityserittelyihin sekä Verohallinnon ennakkotietoihin. Yhteisöveroa koskevat tiedot on saatu Verohallinnon julkaisemista tilastoista ja tilityserittelyistä. Kiinteistöveron osalta on tukeuduttu Verohallinnon kiinteistötietoihin.

Kunnallisveron ennakonpidätyksen kertymät eivät ole kasvaneet odotetulla tavalla vuonna 2019. Kuntaliiton arvion mukaan ennakoita olisi pitänyt kertyä kunnille syyskuun loppuun mennessä noin 500 M€ toteutunutta enemmän johtuen verokorttiuudistuksesta sekä Tulorekisteri-ilmoittamisen ongelmista.

Verohallinnon tekemien selvitysten perusteella suurin osa kertymävajeesta johtuu verokorttiuudistuksesta ja tulorekisterinongelmat selittävät vain murto-osan (13 %) vajeesta. Verokorttiuudistuksessa on kyse siitä, että uudessa ennakkoperintämenettelyssä on luovuttu palkkakausi-kohtaisista tuloajoista ja sivutulokorteista, jonka takia ennakonpidätykset on toimitettu alkuvuodesta huomattavasti aiempaa käytäntöä alhaisempina.

Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella verokorttiuudistuksesta johtuva kertymävaje alkaa korjaantua suurelta osin vasta joulukuussa 2019 tehtävissä ennakonpidätyksissä. Täten loppusyksyn aikana kertymävaje kasvaa edelleen kuukausittain, elleivät veronmaksajat korota laajasti veroprosenttejaan tai verokorttien vuosittaiset ansiorajat ylity laajasti. Tilityksissä korjausliike näkyisi siten suuremmassa määrin vasta tammikuussa. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Enonkosken kunnanvaltuuston 12.11.19 vahvistamalla veroprosenteilla Enonkosken kunnan kunnallisverotulojen ennakoidaan vuonna 2020 vähenevän noin 2,66 % vuoden 2019 talousarvion ennustetusta tasosta (3 690 000 euroa → 3 592 000 euroa) eli 98 000 euroa vähemmän. Vastaavasti yhteisöveron ennustetaan nousevan vuoden 2019 talousarvion ennusteesta noin 26 % (500 000 euroa → 631 000 euroa) eli 131 000 euroa enemmän. Kiinteistöveron osalta ennakoidaan verotulokertymän olevan vuonna 2020 noin 534 000 euroa, eli vuoden 2019 talousarvion ennusteesta (614 000 euroa) vuoden 2020 ennusteeseen laskua olisi noin 13 % (80 000 euroa). Kokonaismuutos verotulojen osalta on noin 1,0 % (47 000 euroa) pienempi vuonna 2020 verrattuna vuoden 2019 talousarvion ennusteeseen (4 804 000 euroa → 4 757 000 euroa).

Talousarviossa on huomioitava, että em. verojen kertymistä on verrattu vuoden 2019 talousarvion lukuihin, joka on laadittu syksyllä 2018. Veroennustetta on päivitetty vuoden 2019 aikana viisi kertaa ja oheisesta taulukosta näkyy ennusteet tilanteen 9.10.2019 mukaan, jolloin on tehty viimeisin päivitys kuntien verotulojen ennustekehikkoon. Näitä lukuja vertailtaessa kokonaismuutos verotulojen osalta olisi noin 1,0 % (42 000 euroa) suurempi vuonna 2020 verrattuna vuoden 2019 ennusteeseen (4 715 000 euroa → 4 757 000 euroa).

Enonkoski				1 000 €
TILIVUOSI	2017	2018	2019**	2020**
Verolaji				
Kunnallisvero	3 723	3 379	3 578	3 592
<i>Muutos %</i>	4,3	-9,2	5,9	0,4
Yhteisövero	595	569	603	631
<i>Muutos %</i>	8,2	-4,4	6,0	4,7
Kiinteistövero	535	533	534	534
<i>Muutos %</i>	26,3	-0,4	0,1	0,0
VEROTULOSSI KIRJATTAVA	4 854	4 481	4 715	4 757
<i>Muutos %</i>	6,8	-7,7	5,2	0,9

Taulukko Enonkosken kunnan verotulojen ennustekehikko 2017-2020, Kuntaliitto 9.10.19

TILIVUOSI	ENONKOSKI TA 2019	VM VERO- ENNUSTE 2019	VM VERO- ENNUSTE 2020
Verolaji			
Kunnallisvero	3 690	3 578	3 592
Yhteisövero	500	603	631
Kiinteistövero	614	534	534
VEROTULOT	4 804	4 715	4 757

Taulukko Enonkosken kunnan verotulot talousarvio 2019 ja ennustekehikko v. 2019-2020, Kuntaliitto 9.10.19

Kuntaliiton mukaan suunnitelmavuodelle 2021 verotuloissa ennakoidaan olevan kasvua 2,1 % ja vuodelle 2022 kasvua 2,5 % nykyisillä veroprosenteilla. Jos kunnan tuloveroprosenttia nostetaan vuodelle 2021 esimerkiksi 21,50 %:iin, niin tuloveroa kertyisi 3 742 000 euroa ja jos tuloveroprosentti vuonna 2022 olisi 22,00 niin tuloveroa kertyisi 3 947 000. Nämä verotulojen lisäykset edellyttävät, että väestörakenne, ansiotulot ja vähennykset säilyisivät ennallaan.

Kuntaliitto on päivittänyt kuntakohtaiset ennakkolliset valtionosuuslaskelmat vuodelle 2020 valtion talousarvion (7.10.2019) mukaiseksi. Lisäksi 14.10.2019 laskelmiin päivitettiin uudet sairastavuuskertoimet vuodelle 2020. Ensimmäiset ennakkolliset laskelmat kuntien valtionosuuksista vuodelle 2020 julkaistiin 8.5.2019. Lopulliset päätökset kuntien valtionosuuksista vuodelle 2020 tehdään joulukuun 2019 lopussa.

Kuntaliiton ennakkollisten valtionosuuslaskelmien (14.10.2019) mukaan kuntien valtionosuudet (ml. veromenetysten kompensatiot) kasvavat 610 miljoonaa euroa (+7,1 %; 111 €/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta

yhteensä 6 968 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensatioita 2 251 miljoonaa euroa vuonna 2020 (yhteensä 8 608 milj. € vuonna 2019).

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,09 prosenttiyksikköä ja on 25,46 % vuonna 2020 (25,37 % vuonna 2019). Budjettiriihessä (17.9.2019) tehtiin päätös kertaluonteisen valtionosuuskompensaation (+ 237 miljoonaa euroa) siirrosta vuodelta 2020 vuodelle 2019. Tämä on otettu huomioon Kuntaliiton laskelmassa. Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Erona aiempiin vuosiin vuonna 2020 kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta (mom. 28.90.30) ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentiltaan 28.30.35. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä.

Kuntaliiton ennakkolisissa valtionosuuslaskelmissa on tehty arvio vain peruspalvelujen valtionosuudesta (VM). OKM:n valtionosuus on ennakkolaskelmassa vuoden 2019 rahoituksen (5.8.2019) tasoisena.

Peruspalvelujen valtionosuuden (VM) kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukyky sopimuksesta, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia:

- Kilpailukyky sopimukseen sisältynyt **lomarahojen leikkaus päättyy** ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden leikkaus (-264 milj. €) päättyy vuoteen 2019.
- Pääministeri Juha Sipilän hallituksen päättämä määräaikainen vuosia 2016-2019 koskenut **indeksikorotusten jäädytys päättyy** vuoteen 2019. Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen **kustannustenjaon tarkistus** (perustuen vuoden 2017 tietoihin) lisää valtionosuutta 102 milj. euroa vuonna 2020.
- Uutuutena vuonna 2020 aiemmin valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille maksetut **verotulomenetysten kompensatiot** erotetaan järjestelmästä omalle momentilleen 28.90.35. Veromenetysten kompensatiot lisääntyvät 285 milj. euroa vuonna 2020. Täten vuosien 2010-2020 veromenetysten kompensatioiden yhteissumma on 2 251 milj. euroa.

Vuonna 2020 Enonkosken kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennakkotiedon (14.10.2019) mukaan on 4 888 504 euroa, josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on 1 158 309 euroa ja muiden opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (v. 2019) ovat -342 720 euroa eli valtionosuudet yhteensä ovat 4 545 784 euroa. Vuonna 2020 veromenetysten kompensaaation ennuste on 846 037 euroa. Valtionosuudet ja veromenetysten kompensatiot ovat yhteensä 5 391 821 euroa. VM:n laskelmien mukaan verrattuna vuotta 2019 vuoteen 2020 valtionosuuksissa on lisäystä 145 366 euroa (2,8 %). Vuoden 2020 valtionosuus asukasta kohden on 103 euroa. Enonkosken kunnan talousarvioon vuodelle 2019 valtionosuuksia oli ennakoitu saatavan yhteensä 5 254 945 euroa. Valtiovarainministeriö on 11.11.2019 tehnyt vielä uudet laskelmat kuntien valtionosuuksista ja Enonkosken kunnalle valtionosuuksia maksetaan 5 246 427 euroa vuonna 2019.

Valtionosuudet	TP 2018	Kunnan TA 2019	VM vuosi 2019	Ennuste 2020 KL marraskuu 2019
Peruspalvelujen valtionosuus	4 560 800	5 608 000	5 589 147	4 888 504
-josta valtionosuuksien tasaus	1 127 236		1 201 238	1 158 309
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-352 749	-353 055	-342 720	-342 720
Veromenetysten kompensatio (uusi mom.28.90.35)				846 037
Valtionosuudet yhteensä	5 335 287	5 254 945	5 246 427	5 391 821

Taulukko Valtionosuudet 2018-ennuste 2020. Enonkosken kunta ja VM/Kuntaliitto.

Kuntien vuonna 2020 saamiin valtionosuuksien liittyen ja koko kuntatalouden kestävän tasapainon kannalta on tärkeää, että valtio ei kohdista uusia leikkaavia päätöksiä kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen vuodelle 2020.

Kunta-alan työehtosopimusten osalta nykyinen sopimuskausi päättyy vuoden 2020 maaliskuun lopussa. Kuntien vuoden 2020 talousarviovalmistelun kannalta päätökset nykyisen sopimuskauden jälkeisten sopimusten sisällöstä (ml. palkkaratkaisut) tulevat luultavasti myöhään. Tulosalueet ovat varautuneet talousarvioehdotuksessa kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimuksien mukanaan tuomiin kustannuksiin olemassa olevan tiedon ja ennusteiden mukaan arvioituna + 2,5 % korotusta palkkamenoihin, joka laskennallisesti muodostuu + 1,8 % lomarahojen maksamisesta täysimääräisesti ja KVTES:n korotukset noin 0,7%.

Enonkosken kunnan talousarvion suunnittelu perustuu tällä hetkellä arvioitavissa oleviin tietoihin ja oletuksiin yleisestä talouskehityksestä sekä kuntien ja valtion kustannusjaosta. Enonkosken kunnalla on edelleen keskeisenä tavoitteena peruspalveluiden tuottaminen kuntalaisille laadukkaasti ja taloudellisesti sekä kunnan strategisten tavoitteiden toteutuminen. Mikäli yleisessä talouskehityksessä tai hallitusohjelman toteutuksessa tulee esille merkittäviä linjauksia tai päätöksiä, talousarvion raamia on tarkistettava uudelleen syksyn 2020 aikana.

Talousarviota v. 2020 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2020-2022 tehdessä kunnan kaikissa toiminnossa toimintaa ja taloutta sopeutettiin kestävän talouden turvaamiseksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon menoissa huomioitiin talouden realismi. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kunnan omissa palveluissa korjaavista toimista tulee painopistettä siirtää edelleen vahvemmin varhaiseen välittämiseen ja ennaltaehkäisevään työhön. Tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin lisääntyminen ja palvelujen kustannuskasvun hillitseminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen panostetaan myös

kunnan ja yhdistysten välisellä yhteistyöllä mm. laatimalla kuntaan uudet ja selkeät yhteisöavustussäännöt v. 2019 lopulla.

Tavoitteena on lisätä kunnan verotuloja kiinteistöverojen muodossa tekemällä kunnassa kiinteistöveroselvitys. Lisäksi kunnassa tulee yhä enemmän panostaa yrittäjyyttä tukevaan toimintaan mm. kunnan ja yritysten välistä yhteistyötä edelleen kehittämällä ja etsimällä uusia toimintamalleja. Enonkosken kunta on ottanut työelämäpalvelut hoitoonsa vuoden 2019 alusta ja mallia tulee edelleen kehittää siten, että erityisesti työelämäpalveluiden tarjontaa kohdennetaan niihin henkilöihin, joilla on vaikeuksia työllistyä ns. vapaille markkinoille, takana on pitkä työttömyys tai jotka ovat alle 25-vuotiaita sekä niihin henkilöihin, joista kunta maksaa ns. työmarkkinatuen kuntaosuutta.

Kuntaan on valmistumassa markkinointi- ja viestintäsuunnitelma vuoden 2019 lopulla, jolla tavoitteena on tehostaa, yhdenmukaistaa ja uudistaa kunnan viestintää sekä kuntalaisille, että kunnan ulkopuolelle. Painopiste markkinoinnissa ja viestinnässä kohdentuu Enonkosken kunnan uusiin kotisivuihin, jotka valmistuvat v. 2020 alussa sekä sosiaalisen media hyödyntämiseen. Painettua markkinointi- ja mainosmateriaalia pyritään kustannussyistä vähentämään merkittävästi.

Investoinneissa on huomioitu kunnan välttämättömät investointitarpeet tulevalle vuodelle sekä taloussuunnitelmavuosille 2020-2022 (investoinnit vuoteen 2025 asti).

Talousarvion valmistelussa käytettiin voimassaolevia veroprosentteja: tuloveroprosentti 21,00 %, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,0 % ja vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti 0,70 %.

Palkkakuluissa kunta-alan sopimusten kustannusvaikutus vuodelle 2020 n. 2,5 %.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 27.8.2019 (§ 137) tehnyt talousarviota koskevan päätöksen, jossa vuonna 2020 talousarvion tulee olla ylijäämäinen tai vähintään nollatulos nykyisillä v. 2019 veroprosenteilla. Lisäksi hallitus päätti että sivistys- ja teknisenlautakunnan osalta kuluissa tulee noudattaa 0-linjaa ja kunnanhallituksen talousarviossa tulee saada kuluihin 200 000 euron vähennys.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle talousarvioesityksen, jonka tulos on alijäämäinen 348 413 euroa.

Talousarvioon sosiaali- ja terveydenhuollon menoihin vuodelle 2020 on varattu Sosterin ilmoittamat talousarvion luvut; erikoissairaanhoidon 2 408 095 euroa, perusterveydenhuoltoon 1 097 255 ja sosiaalipalveluihin 2 774 080 euroa. Talousarviossa on huomioitava, että vuodelle 2019 Enonkosken kunta varasi 180 114 euroa vähemmän talousarvioon rahaa sosiaali- ja terveystoimen menoihin kuin mitä Sosteri oli ilmoittanut lisätynä henkilöstökuluilla (eläkevastuut). Valtuusto myönsi 15.10.2019 kokouksessaan 135 000 euron lisämäärärahan terveystoimen vastuualueelle. Vuoden 2020 Sosterin ilmoittamat talousarvion luvut ovat 20 857 euroa pienemmät kuin heidän budjettinsa vuonna 2019 ja Enonkosken kunnan vuoden 2019 budjettiin verrattuna 159 267 euroa enemmän. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimen kustannuksiin on tehty varaus KuEl-eläkeperusteisiin maksuihin (entiset eläkevastuut), yhteensä 118 970 euroa.

Vuosikate on 321 997 euroa (127 960 euroa vuonna 2019, muutettu talousarvio). Vuosikate ei kata suunnitelman mukaisia poistoja, jotka ovat arvioitu 670 410 euroa vuodelle 2020.

Talousarvion valmistelussa väestöpohjana on käytetty asukaslukua 1390.

1.7 Käyttötalous (ulkoinen)

Toimintakulut ovat -11,3 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 1,3 miljoonaa euroa. Toimintakulut pysyvät ennallaan verrattuna edelliseen vuoteen. Suurin menokohta on palvelujen ostot noin 7,8 miljoonaa euroa. Näistä ostopalveluista on terveystoimi noin 3,6 miljoonaa euroa, sosiaalipalvelut noin 2,8 miljoonaa euroa. Kunnan omasta toiminnasta sivistystoimen toimintakulut ovat noin kaksi miljoonaa euroa. Toimintatulojen on arvioitu pysyvän lähes samana kuin vuoden 2019 talousarviossa eli noin 1,3 miljoonaa euroa.

1.8 Enonkosken kunnan investoinnit vuodelle 2020

Talousarviovuodelle esitetään 377 000 euron nettoinvestointeja.

Teknisen lautakunnan esityksessä suurimmaksi investoinniksi esitetään taajama-alueen katuvalojen uusinnan loppuunsaattamista (80 000 euroa). Muita investointeja ovat mm. Koskenhelmen ikkunoiden ja yhteisten tilojen korjaukset, vanhustentalojen huoneistojen kunnostus, Vellamon saunaosaston kunnostaminen sekä valmistautuminen kaukolämmön kattilalaitoksen kilpailutukseen.

Talousarviovuoden investoinnit pyritään rahoittamaan suunnitelman mukaan pääosin kunnan kassavaroilla ja talousarvioon ei ole tehty lainavarausta vuodelle 2020. Tarkempi luettelo investoinneista liitteenä.

1.9 Tulojakauma ja menot hallinnonaloittain (ulkoinen)

Verotulojen arvioidaan laskevan noin 1,0 % vuoden 2019 talousarviosta, valtionosuustulojen nousevan 2,6 % ja toimintatuottojen nousevan hieman (3,9 %).

TULOJAKAUMA 2020			
	TA 2019	TA 2020	Muutos %
	1 000 e	1 000 e	
Verotulot	4 804	4 757	-1,0 %
Valtionosuudet	5 255	5 392	2,6 %
Toimintatuotot	1 334	1 386	3,9 %
Rahoitustuotot	40	80	100 %
Yhteensä	11 433	11 615	1,59

Alla olevassa taulukossa ja kaaviossa on havainnollistettu menot hallinnonaloittain ja näiden muutokset edellisen vuoden talousarvioon.

MENOT HALLINNONALOITTAIN 2020				
	TA 2019 1 000 e	TA 2020 1000 e	Muutos %	%-osuus
Sivistystoimi	2 015	2 060	2,2	18,16
Vapaa-aikatoimi	197	185	-6,09	1,63
Tekninen toimi	1 594	1 613	1,19	14,22
	14			
	lmr 4			
Tarkastustoimi	yht. 18	19	5,56	0,17
	7 388			
	lmr 135			
Kunnanhallitus	yht. 7 523	7 466	-0,76	65,82
Yhteensä	11 347	11 343	-0,04	100,0

2 Kunnan kehittämisen lähtökohtia

2.1 Verotus, taksat ja valtionosuudet

Talousarvio 2020 on laadittu Enonkosken kunnanvaltuuston 12.11.2019 vahvistamalla 21,00 kunnallisella tuloveroprosentilla ja seuraavilla kiinteistöveroprosenteilla:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,00
- vakituiset asuinrakennukset 0,70
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,30
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00
- rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti 2,00

2.2 Lainoitukset

Lainoitussuunnitelma vuosille 2019-2021

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	TS 2020	TS 2021
Lainamäärä 1.1.	0	0	0	720 000	640 000
€/asukas	0	0	0	505	449
Korot	0	0	0	4 000	6 000
Lyhennykset	0	0	0	80 000	80 000
Yhteensä	0	0	0	84 000	86 000
Lainanotto	9	1 200 000	800 000 (lainavarauus)		
Nettomuutos	0	1 200 000	800 000	-80 000	-80 000
Asukasluku	1 419	1 449	1 423	1 426	1 426

Lainoitussuunnitelma vuosille 2020-2022

	TP 2018	TA 2019	TA2020	TS2021	TS2022
Lainamäärä 1.1.	0	0	0	0	0
€/asukas	0	0	0	0	0
Korot	0	0	0	0	0
Lyhennykset	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0	0
Lainanotto	0	800 000 (lainavarauus)	0	0	0
Nettomuutos	0	800 000	0	0	0
Asukasluku	1 449	1 423	1 390	1 370	1 350

2.3 Tulevaisuus

Enonkosken kunnan tulevaisuuden kuvaan vaikuttaa merkittävästi Suomen talouskasvu tai talouden taantuma. Enonkosken kunnan tulorahoitus muodostuu pääasiassa verotuloista ja valtionosuuksista. Verotuloissa näyttää olevan pientä laskua odotettavissa ja valtionosuudet tulevat pysymään nykyisellä tasolla. Kuntatalouden kehitystä on erittäin vaikea ennustaa, koska valtiovallan ratkaisut vaikuttavat aina viime kädessä myös pieniin kuntiin. Pienen kunnan tulee täyttää samat lainsäädännölliset vaatimukset kuin isommankin mm. kirjanpidon, henkilöstöhallinnon, kuntien tilastoinnin, tietoteknisten ratkaisujen ja ohjelmistojen osalta. Erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa tulevat tulevaisuudessa olemaan pienet kunnat.

Tämän päivän ja tulevaisuuden haasteena ovat ehdottomasti sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset, kun väestö vähenee ja ikääntyy. Sote-kustannukset ovat hyvin vaikeasti ennustettavissa olevia – erityisesti tilanteessa, jossa tarvitaan kalliita erikoissairaanhoidon tuottamia palveluja. Ikääntyneen väestön palvelutarpeet vaikuttavat erityisesti sosiaalihuollon kustannuksiin. Ennaltaehkäisevään työhön tulee yhä tehokkaammin satsata kunnissa, jolla pyritään ennaltaehkäisemään kalliita hoitoja. Tulokset tästä eivät näy välttämättä välittömästi, vaan viiveellä, mutta satsaus on ehdottomasti kannattava. Toisaalta lasten ja työikäisten lukumäärä vähenee – kunnassa tulisi olla tarjolla työpaikkoja, jolloin muuttovoitto pystyttäisiin kääntämään positiiviseen suuntaan.

Enonkosken kunnan osalta tulevaisuudessa erityisen vaikeaksi tilanne kääntyy, mikäli verotulojen kehitys jatkuu nykyisellään ja palvelujen tarve kasvaa.

2.4 Seuranta

Kunnan taloussuunnitelmassa näkyvät toiminta-ajatukset, avaintulokset ja tulostavoitteet. Seuranta tapahtuu edellä olevien tasojen mukaisina 30.4., 31.8., ja 31.12. tilanteista annettavilla seurantaraporteilla, joista näkyy toiminnan ja talouden kehittyminen. Tavoitteita ja mittauksia kehitetään edelleen. Tarkastuslautakunta seuraa tavoitteiden toteutumista ja antaa tilintarkastuksen yhteydessä selvityksen toteutumisesta.

2.4.1 Riskienhallinta

Kuntalain (410/2015) 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Näin pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riski tarkoittaa mahdollisuutta vaaraan, tappioon tai vastoinkäymiseen, joka voi olla taloudellinen, operatiivinen tai aineeton – ns. maine- tai yksilöriski.

Kuntakonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään - strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä

Vuoden 2020 talouden ja toiminnan yhteydessä hallintokunnat antavat raportin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutumisesta. Talousarviossa on pyritty kartoittamaan ja tunnistamaan kunnan toiminnan ja talouden kannalta merkittävimpiä riskejä hallintokunnittain. Riskienhallintalomakkeelle on listattu erilaiset strategiset, toimintaan,

talouteen ja vahinkoihin liittyvät riskit, niiden suuruus, seuraukset ja tarvittavat toimenpiteet, sekä hallinnan aikatauluttaminen ja seuranta.

2.5 Sitovuus

Avaintulokset ja vastuualueet ovat sitovia, ellei toisin ole mainittu kyseessä olevassa kohdassa. Vastuualueiden toimintakate on sitova valtuustoon nähden. Poikkeamiseen tulee olla perusteltu syy ja lisämäärärahaa täytyy hakea kunnanvaltuustolta hyvissä ajoin. Määrärahoihin liitetyt perustelut ovat myös sitovia siltä osin kuin ne on mainittu. Investointien sitovuustaso on nettokustannukset investointihankkeittain.

2.6 Yhteistoiminta

Enonkosken kunta tekee yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, Itä-Savon sairaanhoitopiiri Sosteri
2. Maakunnan yleinen kehittäminen, maakuntatasoinen maankäytön suunnittelu, maakunnan edunvalvonta, Etelä-Savon maakuntaliitto
3. Vajaakuntoisten ja vammaisten erityispalvelut, Vaalijalan kuntayhtymä
4. Enonkosken kunnan henkilöstö- ja taloushallinnon palvelut, Sarastia Oy
5. Aloittavien yritysten neuvonta ja kehittämishankkeet, Itä-Savon Uusyrityskeskus
6. Toisen asteen ammatillinen koulutus, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä (Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto SAMledu)
7. Maaseutuviranomaispalvelut, Savonlinna kaupunki, Itä-Savon maaseututoimi
8. Valtionhallinnon alueelliset toimeenpano- ja kehittämistehtävät, Etelä-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)
9. Suomen lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtävät, Itä-Suomen Aluehallintovirasto (AVI)
10. Tietosuojavastaava, Savonlinnan kaupunki
11. Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP), Savonlinnan kaupungin työllisyyspalvelut
12. Maaseudun paikallinen toimintaryhmä (Leader-toiminta) Piällysmies ry
13. Tietotekniikkalaitteistot ja -ratkaisut, Wintunix Oy
14. Enonkosken kunnan www-sivujen ratkaisut, Digitoimisto Digitaali Oy
15. Kansalaisopistopalvelut, Linnalan Settlementti ry
16. Hankintatoimen palvelut, Savonlinnan kaupungin hankintatoimi
17. Koloveden luontotupa, Enonkosken 4H-yhdistys ja Metsähallitus Järvi-Suomen luontopalvelut
18. Palo- ja pelastustoimi, Etelä-Savon pelastuslaitos
19. Tapahtumayhteistyö, mm. Jäälinna ry, Eläköön Enonkoski ry, Veljekset Pekkonen Oy, Enonkosken Laiturila Oy, Enonkosken Yrittäjät ry, muut yritykset, yhdistykset ja järjestöt

3 Henkilöstö

Henkilöstömenot ovat vuoden 2020 talousarviossa noin 2,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 talousarviossa henkilöstömenojen osuus oli noin 2,5 miljoonaa euroa. Tämä merkitsee 4,6 %:n nousua vuoteen 2019 verrattuna.

Enonkosken kunnan henkilötyövuodet	2018	2019	2020		2021	2022
			LTK	KJ/KH		
Sivistystoimi						
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1	1		
toimistosihteeri	1	1	1	1		
kirjastovirkailija	1,5	1,5	1,5	1,5		
lehtori	4	4	4	4		
luokanopettaja	6	6	6,5	6,5		
päätoiminen tuntiopettaja			1	1		
erityisopettaja	2	2,67	1	1		
esiopettaja						
koulunkäynnin ohjaaja	2	3,39	3,39	3,39		
päiväkodin johtaja	1	1	1	1		
lastentarhanopettaja	1	2				
varhaiskasvatuksen opettaja			2	2		
lastenhoitaja /varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	5	4	5,8	5,8		
määräaikainen henkilökohtainen avustaja	1					
koulunkäyntiavustaja	2	0,62	0,35	0,35		
ravitsemistyöntekijä	1	1,5	1	1		
ruokapalveluvastaava	1	0,5	0,5	0,5		
ruokapalvelutyöntekijä	1	1	1,5	1,5		
työllistetty koulunkäyntiavustaja	1					
työllistetty ryhmäperhepäiväkot ryhmäavustaja	1					
			0,62	0,62		
yhteensä	32,5	30,18	32,16	32,16		

Vapaa-aikatoimi	2018	2019	2020		2021	2022
			LTK	KJ/KH		
toimistosihteeri	0,15	0,2	0,20	0,20		
liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	1	1	1	1		
liikuntapaikkojen hoitaja	0,7	0,7	0,7	0,7		
nuorisotilan iltavalvoja	0,4	0,46	0,46	0,46		
kausiapulainen	0,3	0,33	0,40	0,40		
yhteensä	2,55	2,69	2,76	2,76		

Tekninen toimi	2018	2019	2020		2021	2022
			LTK	KJ/KH		
kunnaninsinööri	1	1	1	1		
toimistosihteeri	1	1	1	1		
vesilaitoksen vastaava hoitaja/kiinteistöhoitaja	1	1	1	1		
kiinteistöhoitaja/laitosmies	1,3	1,3	1,3	1,3		
kiinteistöhoitaja/yleiset alueet	0,5	0,5	0,5	0,5		
siistijä	4	4	4	4		
rakennusmies	1	1	1	1		
puistotyöntekijä/työllistetty	2	2	2	2		
oppisopimus	1					
yhteensä	12,8	11,8	11,8	11,8		

Yleishallinto	2018	2019	2020		2021	2022
			KJ/KH			
kunnanjohtaja	1	1	1	1		
toimistosihteeri	1,7	1,8	1,8	1,8		
työllistetty/harjoittelija	0,5					
yhteensä	3,2	2,8	2,8	2,8		

Elinkeinotoimi	2018	2019	2020		2021	2022
			KJ/KH			
toimistosihteeri	0,15					
hankekoordinaattori	1					
elinvoimakoordinaattori		1	1	1		
työnsuunnittelija		1	1	1		
työllistetyt, 85 % työaika		12	15,5	15,5		
yhteensä	1,15	14	17,5	17,5		

Kunnan henkilöstö yhteensä	52,2	61,47	67,02	67,02		
-----------------------------------	-------------	--------------	--------------	--------------	--	--

4 Kuntastrategia talousarvion tavoitteenasettelun perustana

4.1 Strategiasta tavoitteisiin

Enonkosken kunnan ja kuntayhteisön toimintaa sekä keskeisiä valintoja ohjaavat seuraavat arvot:

ANNA IDEOITA

- *Osallistuva ideointikulttuuri kuntalaisille, henkilökunnalla ja luottamushenkilöille*
- *Ideoiden vastaanottamisen taidot.*
- *Ideoiden käsittelyn ja läpiviennin vahvistaminen.*

TEE YHTEISTYÖTÄ

- *Asiakkaan kanssa tehtävä yhteistyö*
- *Virkamiesten ja luottamushenkilöiden välinen yhteistyö.*
- *Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välinen yhteistyö.*
- *Verkostoituva elinkeinoyhteistyö.*

OLE LUOTETTAVA

- *Avoimuus ja ajoissa aloittaminen.*
- *Lupausten pitäminen.*
- *Päätöksiin sitoutuminen.*
- *Turvallisuuden vaaliminen.*
- *Taloudellinen luotettavuus.*

Ota ideoita vastaan Asetu toisen asemaan Rakenna, älä hajota. Puhu selän takana hyvää!

Enonkosken kunnan toiminnan ohjaaminen ja johtaminen perustuu kuntastrategiaan, jonka kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.2.2018.

Strategian painopisteet ovat Hyvinvointi (toimeliaat asukkaat) ja Elinvoima (eläväinen kunta).

Strategisia päämääriä ovat:

Enonkosken elinvoima perustuu hyvinvointiin kuntalaisiin ja sitä kehitetään kuntalaisten ja yritysten toimintaedellytyksiin panostamalla.

Enonkoskelaisille kehitämme uusia toimintatapoja ja -mahdollisuuksia omatoimisuuden ja aktiivisuuden lisäämiseksi.

Enonkoskea kehitämme turvallisena, rauhallisena ja viihtyisänä ympäristönä asukkaiden ja vapaa-ajan viettäjäien iloksi ja lisäämiseksi.

Enonkoski hyödyntää kaikessa tekemisessään paikkakunnan rauhallisuutta, turvallisuutta, ainutlaatuista luontoa sekä liikuntamahdollisuuksia ja tuo tekemisensä ja vahvuutensa muidenkin nähtäväksi ja kuultavaksi.

Kunnan hallintokunnat määrittelevät vuosittain oman hallinnonalansa ja palveluidensa osalta painopistealueensa ja tavoitteensa. Tämä tapahtuu kuntastrategian, sen toimeenpanosuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman pohjalta.

4.2 Strategiasta johdetut tavoitteet vuodelle 2020

Kunnan kriittinen menestystekijä	Tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset.	Tasapainoinen kuntatalous. Kuntastrategia on kunnan toiminnan työväline. Sote-palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeita ja palvelut tuotetaan palvelukortin mukaisesti vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti. Palveluprosesseissa ennaltaehkäisevän vahvistuu ja prosessit ovat sujuvia Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin työssään.	Talousarvio ja toteutuminen 2020 aktiivinen seuranta. Tiivis yhteistyö Sosterin ja kunnan välillä. Kuntastrategian arviointi kerran vuodessa. Henkilöstön osaamisen vahvistetaan täydennyskoulutuksella. Työhyvinvointikyselyn toteutetaan kerran vuodessa ja tuloksia hyödynnetään aktiivisesti. Aktiivinen työkykyä ylläpitävä toiminta. Sairauspoissaolojen seuranta ja varhaisen välittämisen mallin mukainen toiminta. Henkilöstön kehityskeskustelut kerran vuodessa.
Yritysten hyvät toimintaedellytykset	Toimiva yhteistyö kunnan ja paikallisten yritysten ja yhdistysten kanssa. Kunnan tukemat tapahtumat ovat vaikuttavia.	Yritystapaamisten niihin osallistuneiden lukumäärä/vuosi Yhdistystapaamisten/-koulutusten ja niihin osallistuneiden lkm/vuosi. Kunnan tukemien tapahtumien vaikuttavuusarviointi
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Myönteinen kuntakuva. Osallisuuden ja lähidemokratian vahvistaminen. Avoin päätöksenteko. Digitalisaation hyödyntäminen. Sähköiset palvelut ovat osa kunnan toimintaa. Asianhallintajärjestelmän täysipainoinen hyödyntäminen. Tietoturva ja tietosuoja vastaavat lainsäädännön vaatimuksia. Työelämäpalveluiden uusi toimintamalli on aktiivisessa käytössä, jossa toimijoiden rooli sekä vastuut ovat selkeät ja asiakkaan osallisuus ja aktiivisuus ovat vahvoja. PATE-toiminta vastaa asiakkaiden ja kunnan tarpeita. Hankeyhteistyö tai kuntakokeilut luovat uusia toimintamalleja.	Osallistuva budjetointi/kuntalaiskysely. Kuntalaisaloitteiden lukumäärän seuranta. Kuntalaisille ja medialle tiedotetaan kunnan toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Sähköisiä palveluja on otettu aktiiviseen käyttöön. Asianhallintajärjestelmä on aktiivisessa käytössä. Uudet lait ja asetukset on huomioitu tietoturva- ja tietosuoja työssä ja yhteistyö on sujuvaa tietosuojavastaavan kanssa. Työelämäpalveluiden aktiivinen toimintamalli tiiviissä yhteistyössä työelämäpalveluissa toimivien tahojen yhteistyötä. Vahvistetaan asiakkaan roolia työelämäpalveluissa. Osallistuminen yhteen elinvoima- tai työllisyshankkeeseen/ kuntakokeiluun ja TE-toimiston Kasvo-pilottiin. Työttömien työnhakijoiden osuus % työvoimasta. Alle 25 v. ja pitkäaikaistyöttömien lukumäärä ja % osuus.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso
Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille	Enonkoski on tunnettu yhteisöllisyydestä ja tapahtumistaan. Yhteisöavustusten jakoperusteet kannustavat aktivoimaan kuntalaisia toimintaan mukaan. Aktiivinen ja ajan tasalla oleva ja aktiivinen maapolitiikka ja kaavoitus.	Kylillä on järjestetty turvallisuustapahtumia. Yhteisöavustusten uusi kriteeristö on käytössä. Kirkonkylän asemakaava on loppuunsaatettu ja Kangassaaren kaavoituksessa on saatu ratkaisu.
Vahvuutena luonto ja liikuntamahdollisuudet	Enonkoski on aktiivinen, ja turvallinen matkailu-, mökki- ja liikuntakunta.	Kunnan uudet www-sivuilla. Onnistuneet mediaosumat tuovat kuntaa myönteisesti esille. Uusi markkinointi- ja viestintäsuunnitelma on aktiivisessa käytössä.

4.3 Konserniyhteisöille asetettavat tavoitteet vuodelle 2020

Kuntalain 13 §:ssä on määritelty valtuuston konsernijohtamiseen liittyvät tehtävät. Säännöksen mukaisesti valtuuston tulee päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konsernin toimintaa ohjaa Enonkosken kunnan omistajapoliittisten linjausten ohella Enonkosken kunnan konserniohje.

Valtuusto voi asettaa tavoitteita ja määritellä tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa koskevia periaatteita kunnan konsernijohdolle. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Keskeisen osan konsernista muodostaa vuoden 2018 alusta lukien Enonkosken Vuokratalot Oy, johon sulautui yhteensä 7 asunto- ja 1 kiinteistöosakeyhtiötä, sekä kunnan suorassa omistuksessa olleet vuokra-asunnot.

Tämän lisäksi kunta omistaa 34,64 % asunto-osakeyhtiö Enonkosken Rinnetiestä ja 17,11 % asunto-osakeyhtiö Enonkosken Louhelantiestä. Kunnalla on myös omistusosuudet seuraavissa kuntayhtymissä: Etelä-Savon maakuntaliitto, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Itä-Savon sairaanhoitopiiri, Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä ja Vaalijalan kuntayhtymä.

Talousarvio 2020

Konsernia ja konserniyhteisöjä koskevat tavoitteet

Talous

Päämäärä: Kuntakonsernin talous on tasapainossa

Taloussuunnitelmakauden tavoitteet:

1.1 Kunnan toimintakate ei heikkene vuoden 2018 tasosta.

1.2 Kunnan velkataso on kohtuullinen ja asukaskohtainen lainamäärä konsernilainojen osalta ei ylitä 1 500 euroa/asukas.

1.3 Kuntakonsernin toiminnan ja talouden ohjaus ja hallinta on tehokasta.

Konsernijohdolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet

	TP 2018	TA 2020	TS 2021	TS 20212
Konsernin vuosikate poistoista, %	69,8 %	100 % + korvausinvestoinnit	100 % + korvausinvestoinnit	100 % + korvausinvestoinnit
Konsernin omavaraisuusaste, %	74,1 %	70 %	70 %	70 %
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	18,7 %	< 30 %	< 30 %	< 30 %
Tytäryhteisöjen on raportoitava	3	3	3	3

kunnanhallitukselle kertaan/vuosi				
--------------------------------------	--	--	--	--

Enonkosken Vuokratatolot Oy

Toiminnan painopistealueet

1. Asuntojen käyttöasteen nostaminen ja pitäminen riittävällä ja taloudellisesti kestäväällä tasolla
2. Vuokra-asuntojen määrän sopeuttaminen kysyntään
3. Omistajaohjauksen ja yhteistyön kehittäminen kuntaorganisaation kanssa.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2020	Mittari/Tavoitetaso
Vakaa kuntatalous	Päätökset vuokra-asuntokannan sopeuttamiseksi kysyntää vastaavaksi (purku, myynti) on tehty.	Suunnitelmakauden aikana (2018-2020) tyhjiä asuntoja 5-10 koko asuntokannasta
	Vuokratatoyhtiön (kiinteistöosakeyhtiö) asunnot asumiskelpoisia	Kuntoarvio, pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelma, pelastussuunnitelma sekä näiden mukaiset toimet
	Asuntojen käyttöasteen nostaminen	Käyttöasteen nostaminen vuoden 2018 tilinpäätöksestä
	Vuokratatoyhtiö raportoi kolme kertaa vuodessa (huhti- ja elokuussa sekä joulukuussa tilinpäätöksenä) kirjallisesti yhtiön talouden tilasta ja asuntojen käyttöasteesta.	Raportit toimitetaan keskustuomistoon käsiteltäviksi kunnan huhtikuun lopun ja elokuun lopun talousarvion toteumien sekä tilinpäätöksen yhteydessä.
Joustava ja nopea palvelujen saanti	Palvelut asiakkaalle tavoiteajassa ja säännösten edellyttämällä tavalla	Asuntohakemuksen käsittely välittömästi tai enintään kolmen viikon kuluessa

Riskit ja riskienhallinta osana taloussuunnitteluprosessia

Kuntalain (410/2015) 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Näin pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riski tarkoittaa mahdollisuutta vaaraan, tappioon tai vastoinkäymiseen, joka voi olla taloudellinen, operatiivinen tai aineeton – ns. maine- tai yksilöriski.

Kuntakonsernin riskit jaotellaan neljään pääryhmään - strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit. Kaikkiin näihin ryhmiin voi kuulua sisäisiä tai ulkoisia riskejä. Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja merkittävien päätösten valmistelun yhteydessä.

Kunnanhallituksen alaisten toimielinten ja konserniyhteisöjen tulee talousarvion laadinnan yhteydessä analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Kunnanhallitus kokoaa näiden perusteella koko kuntakonsernia koskevan riskianalyysin ja menettelytavat merkittävimpien riskien hallitsemiseksi. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallintaprosessi perustuu 1. riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen, 2. riskin toteutumisen vaikutusarviointiin (merkittävyyteen), 3. riskin toteutumisen todennäköisyyteen, 4. mahdollisuuden hallita riskiä eri menetelmillä (valvonta) ja 5. riskeistä raportointiin sekä riskien seurantaan. Riskien arviointi ja analysointi on paitsi osa päivittäistä toimintaa myös osa päätöksenteon valmistelua.

Strategiset riskit

- liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, kriittisiin menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin
- estävät tai vaarantavat organisaatiota saavuttamasta strategisia tavoitteitaan
- liittyvät usein ulkoisiin tapahtumiin ja muutoksiin ja voivat olla kunnan vaikutusmahdollisuuksien ulottumattomissa
- voivat olla esim. uuden lainsäädännön seurauksena syntyviä, kunnan kilpailukykyyn vaikuttavia tai maineenhallintaan liittyviä

Toiminnalliset riskit

- liittyvät organisaation päivittäisiin toimintaan, prosesseihin ja järjestelmiin liittyviin riskeihin
- voivat aiheutua mm. puutteellisesta ohjeistuksesta tai kunnan strategian, suunnitelmien tai ohjeiden vastaisesta toiminnasta, henkilöstöressurssien kohdentamisesta, osaamisesta ja henkilöstön epäasiallisesta toiminnasta, toimivallan ja vastuiden epäselvyydestä, päätösten puutteellisesta dokumentoinnista ja täytäntöönpanosta, virheellisistä tiedoista ja puutteellisesta tiedonkulusta, toimimattomista tietojärjestelmistä, tietojärjestelmiä käyttävien osaamisvajeesta, virheellisestä tai tehottomasta käytöstä, puutteellisesta tietoturvasta ja tietosuojasta
- voivat olla esimerkiksi työsuojelu- ja henkilöriskejä (mm. tapaturmat, terveyden vaarantuminen sekä väkivallan uhka, tahattomat inhimilliset virheet ja erehdykset), ympäristöriskejä (mm. ympäristön pilaantuminen), asiakkaisiin kohdistuvia riskejä tai kunnan omistamaan infrastruktuurin, koneiden tai laitteiden turvallisuuspuutteista aiheutuvia riskejä

Taloudelliset riskit

- liittyvät talouden tasapainoon, investointeihin ja rahaprosesseihin, kuten maksuvalmiuteen, rahoitukseen ja sijoitukseen
- voivat aiheuttaa kunnalle taloudellisia menetyksiä
- voivat liittyä esim. hankintoihin, palvelujen ostoihin, takausvastuisiin, kunnan tekemiin sopimuksiin

Vahinkoriskit

- aiheutuvat odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista, usein vakuuttamiskelpoisista tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoutuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus
- kohdistuvat pääsääntöisesti kunnan omaisuuteen

Riskilomake koko kuntaorganisaatio

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Ris-kin suu-ruus 1-3	Riskiiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Strateginen riski Väestö- ja elinkeinorakenteen muutos	Kunnan taloudellisen tilanteen merkittävä huonontuminen, palvelujen saatavuus ja laatu heikkenee	3	Toiminta- ympäristön arviointi, toiminnan ja talouden ohjauksen lainmukaisuus, rahoituksen ja taloudellisen aseman seuranta	Talouden ja väestö- ja elinkeinorakenteen muutosten seuranta, riskiä ei voida kokonaan poistaa	Jatkuva
Toiminnallinen riski Johtaminen, henkilöstön ja asiakkaiden hyvinvointi, tieto ja tiedonkulku, tekniset järjestelmät, omaisuus, infrastruktuuri ja asiakkaisiin liittyvät riskit	Palvelutuotanto häiriintyy, kunnallinen infrastruktuuri ei toimi, turvallisuus ja terveys vaarantuu, palveluiden saatavuus ja laatu häiriintyvät	2	Toiminta- ympäristön arviointi, toiminnan ja talouden ohjauksen lainmukaisuus, rahoituksen ja taloudellisen aseman seuranta	Toiminnan ja talouden suunnittelu sekä omien toimintatapojen analysointi, valmius- ja varautumis- suunnittelu, valtuuston päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet käytössä	Jatkuva
Taloudellinen riski Verotuloissa ja valtionosuuksissa tapahtuvista muutoksista aiheutuvat riskit	Kunnan taloudellisen tilanteen merkittävä huonontuminen, palvelujen saatavuus ja laatu heikentyvät	3	Talouden seuranta, toimintatuottojen kasvattaminen, verotulopohjan vahvistaminen	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurannasta ja arvioinnista vastaavat johtavat viranhaltijat, lautakunnat, kunnanhallitus, ja valtuusto valtuuston päätöksen mukaisesti, riskiä ei voida kokonaan poistaa	Jatkuva
Vahinkoriski Omaisuus-, ympäristö-, tilaturvallisuus-, asiakas- ja henkilöstöturvallisuus-, kuntalaisten turvallisuusriskit	Palvelutuotanto häiriintyy, turvallisuus ja terveys vaarantuu, palveluiden saatavuus ja laatu heikentyvät, imagohaitta	2	Tekniset järjestelmät, kiinteistöjen kunnossapito, vakuutukset, riskien tunnistaminen ja analysointi, käyttöoikeudet, salassapito	Riskit tunnistettu, ajantasaiset ohjeet, voimassa olevat vakuutukset, päätöksenteossa ja hallinnossa turvallisuus on huomioitu, inhimillisiä tekijöitä ei voida kokonaan poistaa	Jatkuva

Risikin suuruus:

1 = vähäinen riski

2 = kohtalainen riski

3 = merkittävä riski

5 Käyttötalousosa

Kunnanhallitus

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kirjanpidossa kokonaisuus yleishallinto sisältää erillisinä vastuualueina yleishallinto 1300, maankäytön hallinta 1800, Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito 1900, terveystoimi 2000 ja sosiaalitoimen ostopalvelut 2100.

Omana erillisenä vastuualueenaan on näiden lisäksi tarkastustoimi 1200.

Maankäytön hallinta (1800) ei ole valtuuston nähden sitova, vaan tavoitteellinen määräraha.

Taloussuunnitelma 2020–2022

Toimintaympäristön muutos

Kuntataloudessa haasteina ovat väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja verotulojen kehityksen taantuminen. Työvoimakustannuksiin on odotettavissa korotuspaineita, kun ensi vuoden alkupuolella päättyy nykyinen kunta-alan työehtosopimus. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Kunnassa tulee etsiä ratkaisuja, jotka lisäävät tuottavuutta ja samalla tehdä rakenteellisia uudistuksia. Haasteena on pieni kuntakoko, jossa toiminnot ovat jo hyvin pitkälti pelkästään lakisääteisiä kunnan velvoitteita ja mahdollisuudet menopuolen sopeuttamiseen alkavat olla käytetty. Kunnallisveroprosenttiin tulee kohdistumaan lähivuosina merkittäviä korotuspaineita, jos kuntatalouden kehitys jatkuu nykyisellään.

Vuoden 2016 aika käynnistynyt sote- ja maakuntauudistuksen esivalmistelu päättyi 8.3.2019 valtakunnallisen valmistelun raukeamiseen. Siihen asti valmistelu toteutettiin maakuntaliiton vetovastuulla ja valtion pääosin rahoittamana. Antti Rinteen hallituksen ohjelman mukaan sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistaminen toteutetaan siten, että itsehallinnollisia maakuntia on 18.

Enonkosken sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä. Sosteri on viime vuosien aikana etsinyt ratkaisuja prosessijohdetussa organisaatiomallissa, jolla pyritään nopeaan hoidontarpeen arviointiin, diagnosointiin ja hoitopäätöksiin. Sosterilla on edelleen merkittäviä paineita sopeuttaa toimintonsa pystyäkseen hillitsemään kasvavia sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Erikoissairaanhoidon järjestämisen malli on lähitulevaisuuden merkittävimpiä ratkaisuja, jolla on vaikutus paitsi päivystyksen järjestämiseen – myös koko alueen elinvoimaisuuteen.

Enonkosken kunnan väestömäärän väheneminen ja vanheneminen tuo kunnalle suurimmat haasteet. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuspaineet sekä verotulojen heikko kehitys ovat kunnan merkittävimmät epävarmuustekijät talouden näkökulmasta.

Enonkosken kunta on ottanut työelämäpalvelut kunnan hoidettavaksi vuoden 2019 alusta. Työelämäpalveluihin on luotu malli, jota on edelleen perusteltua kehittää niin, että se vastaisi nykyistä paremmin työelämäpalveluiden asiakkaiden tarpeita ja samalla kunnalla on tavoitteena työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun väheneminen.

Kunnan markkinointia ja viestintää on kehitetty viimeisten vuosien aikana ja tulevan vuoden tavoitteena on mm. kunnan internet-sivujen uusiminen vastaamaan tämän päivän tarpeita. Viestintä ja markkinointi tapahtuu yhä enemmän sähköisesti – erityisesti painopiste on sosiaalisen mediassa.

Talous

Talouden kasvunäkymiin vaikuttaa merkittävästi kansainvälisen talouden heikentynyt kehitys. Suurimmat kansainväliset riskit liittyvät talouskasvun hidastumiseen ja kauppasotien laajenemiseen. Iso-Britannian ero Euroopan Unionista tuo epävarmuutta Euroopan talouteen, joka heijastuu myös Suomeen. Vuosi 2018 oli reilun taloudellisen kasvun aikaa Suomessa. Vuoden 2019 aikana talouskasvu on heikentynyt ja valtiovarainministeriö arvioi 7.10.2019 julkistamassaan taloussuunnitelmassa BKT:n kasvavan tänä vuonna 1,5 %. Vuoden 2020 kasvuksi ennustetaan 1,0 % ja vuonna 2021 talouden ennustetaan kasvavan 0,9 %.

Kuntien talous on vuonna 2019 kiristynyt ja ennusteet vuodelle 2020 näyttävät vielä huonommilta. Kuntien menot kasvavat, mutta verotulojen kehitys on heikompaa kuin keväällä 2019 arvioitiin ja verotulojen ennakkointi kunnissa on erittäin haasteellista. Hallitus on asettanut tavoitteeksi, että talous on tasapainossa vuoteen 2023 mennessä – toisaalta samaan aikaan hallitus asettaa kunnille lisävelvoitteita ilman, että valtionosuuksia merkittävästi lisättäisiin kunnille.

Etelä-Savon maakunnan tasolla tulevaisuuden haasteet liittyvät Joroisten ja Heinäveden siirtymiseen pois maakunnasta vuoden 2021 alusta. Samoin oman haasteensa tuo sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen ikääntyvälle ja vähenevällä väestöllä.

Enonkosken kunnanvaltuuston 12.11.19 vahvistamilla veroprosenteilla Enonkosken kunnan kunnallisverotulojen ennakoidaan vuonna 2020 vähenevän noin 2,66 % vuoden 2019 talousarvion ennustetusta tasosta (3 690 000 euroa → 3 592 000 euroa) eli noin 98 000 euroa vähemmän. Vastaavasti yhteisöveron ennustetaan nousevan vuoden 2019 talousarvion ennusteesta noin 26 % (500 000 euroa → 631 000 euroa) eli 131 000 euroa enemmän. Kiinteistöveron osalta ennakoidaan verotulokertymän olevan vuonna 2020 noin 534 000 euroa, eli vuoden 2019 talousarvion ennusteesta (614 000 euroa) vuoden 2020 ennusteeseen laskua olisi noin 13 % (80 000 euroa). Kokonaisuutos verotulojen osalta on noin 1,0 % (47 000 euroa) pienempi vuonna 2020 verrattuna vuoden 2019 ennusteeseen (4 804 000 euroa → 4 757 000 euroa).

Vuonna 2020 Enonkosken kunnan peruspalvelujen valtionosuus ennakkotietojen (14.10.2019) mukaan on 4 888 504 euroa, josta verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on 1 158 309 euroa ja muiden opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (v. 2019) ovat -342 720 euroa eli valtionosuudet yhteensä ovat 4 545 784 euroa. Vuonna 2020 veromenetyksen kompensaaion ennuste on 846 037 euroa. Valtionosuudet ja veromenetyksen kompensaatiot ovat yhteensä 5 391 821 euroa. Vuoden 2020 valtionosuus asukasta kohden on 103 euroa. Enonkosken kunnan talousarvioon vuodelle 2019 valtionosuuksia oli ennakoitu saatavan yhteensä 5 254 945 euroa. Verrattaessa vuoden 2020 valtionosuutta vuoden 2019 talousarvion valtionosuuteen, tulisi valtionosuuksia 136 876 euroa enemmän.

Vuoden 2020 talousarviossa vuosikate on 321 997 euroa, joka ei kata suunnitelmanmukaisia poistoja (-670 410) euroa.

Sitovat tavoitteet

Sitovat tavoitteet ovat vastuualuekohtaisia.

Tunnusluvut

	TP 2018	TA+muut. 2019	TA 2020
Toimintakate	-7 184 107	-7 263 568	-7 257 377
Asukkaita	1403	1423	1390
€/asukas	5 120	5 104	5 221

130 KUNNANHALLITUS	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	169 917	190 600	110 998	200 000	4,9
MAKSUTUOTOT	685	100	0	100	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	64 076	36 248	14 911	52 000	43,5
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 882	72 100	8 046	4 500	-93,8
TOIMINTATUOTOT	240 560	299 048	133 956	256 600	-14,2
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-414 035	-509 994	-218 033	-508 378	-0,3
PALKAT JA PALKKIOT	-247 466	-322 336	-131 357	-316 730	-1,7
HENKILÖSIVUKULUT	-166 569	-187 658	-86 675	-191 648	2,1
ELÄKEKULUT	-161 517	-180 704	-84 035	-184 899	2,3
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 052	-6 954	-2 640	-6 749	-2,9
PALVELUJEN OSTOT	-6 760 514	-6 863 611	-3 590 677	-6 828 817	-0,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-21 034	-15 920	-3 330	-22 550	41,6
AVUSTUKSET	-155 042	-114 974	-72 293	-80 500	-30,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-74 041	-58 117	-6 507	-73 732	26,9
TOIMINTAKULUT	-7 424 667	-7 562 616	-3 890 838	-7 513 977	-0,6
TOIMINTAKATE	-7 184 107	-7 263 568	-3 756 883	-7 257 377	-0,1
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-23	0	0	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-24	0	-28	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-48	0	-28	0	
VUOSIKATE	-7 184 155	-7 263 568	-3 756 910	-7 257 377	-0,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-116 814	-118 270	-65 928	-21 130	-82,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-116 814	-118 270	-65 928	-21 130	-82,1
TILIKAUDEN TULOS	-7 300 968	-7 381 838	-3 822 838	-7 278 507	-1,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-7 300 968	-7 381 838	-3 822 838	-7 278 507	-1,4

Toimintakate -7 257 377 / asukasluku 1390 = 5 221 €/asukas

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue

10 Konsernihallinto
120 Tarkastuslautakunta
1201 Tarkastustoimi

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava muun muassa valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi lautakunnan on muun muassa huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tehtävä on jaettu selkeästi kahtia: tehtävien hoitamiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvästä tarkoituksenmukaisuusarvioinnista vastaa tarkastuslautakunta ja varsinaisesta tilintarkastuksesta ammattitilintarkastaja.

Tarkastustoimen tavoitteena on toimintojen tuloksellisuuden sekä kunnan toiminnan laillisuuden ja julkisen luotettavuuden edistäminen. Tarkastuslautakunta kehittää yhteistyössä hallintokuntien kanssa tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia.

Sitovat tavoitteet

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi valtuuston asettamien strategisten päämäärien toteutumista sekä arvioi valtuuston vuosittain asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunta kutsuu kokouksiin kuultavaksi vähintään kolme asiantuntijaa tai viranhaltijaa.

Tarkastuslautakunta vie sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi valtuustolle vähintään kerran vuodessa.

1200 TARKASTUSTOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KJ 2020	Ero%
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-3 075	-2 600	-945	-2 800	7,7
PALKAT JA PALKKIOT	-2 993	-2 600	-930	-2 800	7,7
HENKILÖSVUKULUT	-82	0	-15	0	
ELÄKEKULUT	-79	0	-14	0	
MUUT HENKILÖSVUKULUT	-4	0	-1	0	
PALVELUJEN OSTOT	-17 648	-15 371	-9 271	-16 551	7,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-69	-70	-28	-70	0,0
TOIMINTAKULUT	-20 792	-18 041	-10 243	-19 421	7,6
TOIMINTAKATE	-20 792	-18 041	-10 243	-19 421	7,6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-20 792	-18 041	-10 243	-19 421	7,6

Toimintakate: -19 421 / asukasluku 1 390 = 13,98 €/asukas

Toimielin	10 Konsernihallinto
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	1300 Yleishallinto
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1301 Vaalit, 1310 Kunnanvaltuusto, 1320 Kunnanhallitus, 1340 Keskustoimisto ja 1350 Muu yleishallinto

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Kunnanvaltuusto on kunnan ylintä päätösvaltaa käyttävä luottamuselin, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarvioista ja taloussuunnitelmasta, tilinpäätöksestä, varallisuuden hoidosta ja sijoitustoiminnan perusteista jne. Valtuustolle kuuluu myös edistää kuntalaisten suoraa osallistumista kunnan toimintaan ja päätöksentekoon

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, toiminnan omistajaohjauksesta. Kunnanhallitus huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa työnantajana.

Keskustoimisto luo edellytykset kunnan ylimmän luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdon sekä kunnan koko organisaation tulokselliselle työskentelylle, vastaa keskitetyistä hallintopalveluista sekä edistää kunnan toiminta-ajatuksen ja vastuualueiden valitsemien kehittämistavoitteiden toteutumista. Muu yleishallinto käsittää Savonlinnan kaupungin hankintatoimen, Etelä-Savon maakuntaliiton, Savonlinnan kesäyliopiston, Suomen Kuntaliiton, KT Kuntatyönantajat, eri yhdistysten jäsenyydet, vanhus- ja vammaisneuvoston, tykytoiminnan, ammattiyhdistys- ja työsuojelutoiminnan, yhteisöavustukset, nuorten ensiasunnon korkotuen, lapsiperheprojektin ja kunnan osuuden verotuskustannuksiin.

Sarastia Oy vastaa kunnan talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista. ICT-palvelut ja -tuen tuottaa Wintunix Oy ja tietosuojavastaavan palvelut tuottaa Savonlinnan kaupunki.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset, yritysten hyvät toimintaedellytykset.	Tasapainoinen kuntatalous. Kuntastrategia on kunnan toiminnan työväline. Henkilöstö on osaavaa ja voi hyvin työssään.	Talousarvio ja toteutuminen 2020. Kuntastrategian arviointi kerran vuodessa. TYKY-toimintaan osallistuneiden lukumäärä. Sairauspoissaolojen lukumäärä. Täydennyskoulutuspäivien lukumäärä. Työhyvinvointikyselyn tulokset.	Talouden seuranta joryssä, hallintokunnissa ja kirjalliset raportit toimielimien kokouksissa. Kuntastrategian toteutumisen arviointi vuosittain lautakunnissa ja kunnanvaltuustossa. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen täydennyskoulutuksella. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan aktiivisella työkykytoiminnalla.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Myönteinen kuntakuva. Osallisuuden ja lähidemokratian vahvistaminen. Avoin päätöksenteko. Digitalisaation hyödyntäminen. Sähköiset palvelut ovat osa kunnan toimintaa.	Osallistuva budjetointi/ kuntalaiskysely. Kuntalaisaloitteiden lukumäärä. Julkaistujen kunta/ mediatiedotteiden lukumäärä. Sähköisiä palveluja on otettu aktiiviseen käyttöön.	Kuntalaisille ja medialle tiedotetaan kunnan toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista ja kuntalaiset osallistuvat päätöksentekoon. Kuntalaisten palvelujen kehittäminen,

	Asianhallintajärjestelmän täysipainoinen hyödyntäminen. Tietoturva ja tietosuoja vastaavat lainsäädännön vaatimuksia.	Asianhallintajärjestelmä on aktiivisessa käytössä. Uudet lait ja asetukset on huomioitu tietoturva- ja tietosuoja työssä.	digiosaamisen parantaminen sekä sähköisten palvelujen aktiivinen käyttöönotto. Päivitettyä asianhallintajärjestelmää hyödynnetään tehokkaasti. Yhteistyö tietosuojavastaavan kanssa on aktiivista.
Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille.	Lapsiperheiden yhteisöllisyyden tukeminen.	Lapsiperheille järjestettävien tapahtumien ja kävijöiden lukumäärä/vuosi. Rotinarahaperheiden lukumäärä.	Lapsiperheitä tuetaan rotinarahalla ja avoimella päiväkerholla sekä perheille kohdennetuilla tapahtumilla.

Henkilöstö

	TP 2018	TA 2019	TA 2020
• kunnanjohtaja	1	1	1
• toimistos sihteeri	1,7	1,8	1,8

1300 YLEISHALLINTO	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	11 327	600	0	0	-100,0
MAKSUTUOTOT	685	100	0	100	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	2 749	0	1 331	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	1 000	0	0	-100,0
TOIMINTATUOTOT	14 762	1 700	1 331	100	-94,1
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-220 769	-228 375	-86 325	-199 482	-12,7
PALKAT JA PALKKIOT	-178 166	-185 317	-70 915	-161 747	-12,7
HENKILÖSIVUKULUT	-42 603	-43 058	-15 409	-37 735	-12,4
ELÄKEKULUT	-39 241	-39 359	-13 972	-34 628	-12,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 362	-3 699	-1 437	-3 107	-16,0
PALVELUJEN OSTOT	-166 651	-225 471	-134 156	-205 160	-9,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-9 999	-11 350	-1 972	-7 850	-30,8
AVUSTUKSET	-37 816	-13 200	-19 250	-15 500	17,4
MUUT TOIMINTAKULUT	-60 091	-45 472	-2 529	-54 394	19,6
TOIMINTAKULUT	-495 326	-523 868	-244 232	-482 386	-7,9
TOIMINTAKATE	-480 564	-522 168	-242 901	-482 286	-7,6
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-23	0	0	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-24	0	-28	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-48	0	-28	0	
VUOSIKATE	-480 612	-522 168	-242 929	-482 286	-7,6
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-116 814	-118 270	-65 928	-21 130	-82,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-116 814	-118 270	-65 928	-21 130	-82,1
TILIKAUDEN TULOS	-597 426	-640 438	-308 856	-503 416	-21,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-597 426	-640 438	-308 856	-503 416	-21,4

Toimintakate -482 286 / asukasluku 1 390 = 346,97 €/asukas

Toimielin	10 Konsernihallinto
Tulosalue	130 Kunnanhallitus
Vastuualue	1800 Maankäytön hallinta
Vastuuhenkilö	Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1800 Maaomaisuuden hallinta ja 1810 Maankäytön suunnittelu

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Toiminnan tarkoituksena on pitää kunnan metsät (950,6 ha) kunnossa ja tuottaa toimintatuottoa kunnan tarpeisiin. Kunnanhallitus päättää metsän ja tonttien myynnistä. Tekninen toimi ylläpitää luetteloa vapaina olevista asuin- ja teollisuustonteista. Metsänhoitopalvelut hankitaan ostopalveluina metsänhoitoyhdistykseltä, joka huolehtii laadukkaasta metsänhoidosta kunnan tavoitteiden mukaisesti, ylläpitää metsätaloussuunnitelmaa sekä tekee vuosittain esityksen tehtävistä hakkuista ja hoitotoista. Metsänhoitoyhdistys hoitaa puukauppojen kilpailutuksen ja toteuttaa hoitotyöt hoitosopimuksessa sovitulla hinnolla. Tavoitteena on, että vuosittaiset hakkuumäärät vastaavat vuosittaista kasvua. Suunnitelman tavoitteena ovat kestävä puuntuotanto ja tasaiset hakkuutulot.

Toiminnan tavoitteet:

Huom. Tulosityksikön sitovuutta seurataan omana osastonaan, mutta se ei ole valtuustoon nähden sitova, vaan tavoitteellinen.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset, yritysten hyvät toimintaedellytykset	Metsäomaisuuden ammattitaitoinen hoito ja hyödyntäminen.	Metsänmyyntitulot 150 000 euroa.	Metsätaloussuunnitelman (v. 2011) mukaiset hoitotoimenpiteet. Puuraaka-aineen hintavaihtelut huomioidaan puunmyynnin ajoituksessa. Sujuva yhteistyö metsänhoitoyhdistyksen kanssa.
Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille	Aktiivinen asuin- ja teollisuustonttien myynti/vuokraaminen. Ajantasainen asemakaava vahvistaa kunnan elinvoimaa.	Myydyt/vuokratut tontit lukumäärä.	Tonttimarkkinointi kohdennetaan suunnitelmallisesti. Asemakaava tarkistaminen ja uusien tonttien myynti (mm. taajama-alue).

1800 MAANKÄYTÖN HALLINTA	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KJ 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	84 099	170 000	110 998	150 000	-11,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 882	71 100	8 046	4 500	-93,7
TOIMINTATUOTOT	89 981	241 100	119 045	154 500	-35,9
TOIMINTAKULUT					
PALVELUJEN OSTOT	-40 611	-52 250	-12 047	-37 550	-28,1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-2 200	0	-2 200	0,0
AVUSTUKSET	-45	0	0	0	
MUUT TOIMINTAKULUT	-29	-1 400	-288	-1 400	0,0
TOIMINTAKULUT	-40 685	-55 850	-12 335	-41 150	-26,3
TOIMINTAKATE	49 297	185 250	106 710	113 350	-38,8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	49 297	185 250	106 710	113 350	-38,8

Toimintakate 113 350 / asukasluku 1 390 = 81,55 €/asukas

Toimielin

Tulosalue

Vastuualue

Vastuuhenkilö

10 Konsernihallinto

130 Kunnanhallitus

1900 Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito

Kunnanjohtaja ja elinvoimakoordinaattori

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 1380 Kehitysprojektit, 1390 Elinkeino, markkinointi ja kehittäminen sekä 1900 Työllisyyden hoito

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Elinvoiman edistämisen vastaa kunnan elinkeino- ja yrityspalveluista, elinkeinoelämän kehittämisestä ja tapahtumien koordinoinnista sekä edistää alueen saavutettavuutta, yritysten verkostoitumista, toimintaedellytyksiä ja yhteistyötä.

Työllisyyden hoito eli työelämäpalvelujen tehtävänä on edistää työtä hakevien henkilöiden työllistymistä, kuntoutusta ja aktivoimista henkilökohtaisen suunnitelman avulla. Tavoitteena on löytää pysyvä ja positiivinen ratkaisu joko työpaikan, työkokeilun, kuntouttavan työtoiminnan, koulutuksen tai muun säännöllisen toiminnan parissa. Työelämäpalvelut tarjoavat myös valmennusta työelämään henkilölle, joka toimii jo työelämässä ja etsii uutta suuntaa uralleen. Työelämäpalveluissa toimitaan verkostoissa, jossa mukana ovat mm. sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan ammattilaiset, TE-palvelut, Kela ja työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP).

Vastuualue sisältää myös Savonlinnan kaupungin maaseututoimen ostopalvelut, Itä-Savon Uusyrityskeskukseen palvelut (aloittavan yrityksen neuvontapalvelut), Piällysmies ry:n kuntaosuuden, yhteisöjen kanssa tehdyt sopimukset tapahtumista sekä yhteisöjen tapahtuma-avustukset.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset, yritysten hyvät toimintaedellytykset	Toimiva yhteistyö kunnan ja paikallisten yritysten ja yhdistysten kanssa. Kunnan tukemat tapahtumat ovat vaikuttavia.	Yritystapaamisten ja niihin osallistuneiden lukumäärä/vuosi Yhdistystapaamisten/-koulutusten ja niihin osallistuneiden lkm/vuosi. Kunnan tukemien tapahtumien vaikuttavuusarviointi.	Yrittäjien aamu- ja iltakahvit yhteistyössä Itä-Savon Uusyrityskeskukseen kanssa. Yhdistystapaaminen/-koulutus yhteistyössä esim. Piällysmiehen kanssa. Kunnan tukemien tapahtumien järjestäjiltä ja tapahtumiin osallistuneilta kerätään palaute.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Työelämäpalveluiden uusi toimintamalli on aktiivisessa käytössä, jossa toimijoiden rooli sekä vastuut ovat selkeät ja asiakkaan osallisuus ja aktiivisuus ovat vahvoja. PATE-toiminta vastaa asiakkaiden ja kunnan tarpeita. Hankeyhteistyö tai kuntakokeilut luovat uusia toimintamalleja.	Työttömien työnhakijoiden osuus % työvoimasta. Alle 25 v. ja pitkäaikaistyöttömien lukumäärä ja % osuus. Toteutuneiden tai aktiivisten hankkeiden lukumäärä.	Työelämäpalveluiden toimintamalli on tunnettu ja sillä vahvistetaan työelämäpalveluissa toimivien tahojen yhteistyötä. Vahvistetaan asiakkaan roolia työelämäpalveluissa. Pate-toimintaa kehitetään. Osallistuminen yhteen elinvoima- tai työllisyshankkeeseen/ kuntakokeiluun ja TE-toimiston Kasvo-pilottiin.

Turvallinen, rauhallinen, viihtyisä ympäristö kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkaille	Enonkoski on tunnettu yhteisöllisyydestä ja tapahtumistaan. Yhteisöavustusten jakoperusteet kannustavat aktivoimaan kuntalaisia toimintaan mukaan.	Kylien turvallisuustapahtumien ja niihin osallistuneiden lukumäärä. Yhteisöavustusten uusi kriteeristö on käytössä.	Järjestetään kylien turvallisuustapahtumat yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Yhteisöavustuksille tehdään uusi kriteeristö.
Vahvuutena luonto ja liikuntamahdollisuudet	Enonkoski on aktiivinen, ja turvallinen matkailu-, mökki- ja liikuntakunta.	Kävijämäärät, aika/kävijä kunnan uusilla www-sivuilla. Onnistuneet mediaosumat (laadullinen). Uusi markkinointi- ja viestintäsuunnitelma on käytössä.	Otetaan käyttöön uusien kotisivujen kävijälaskuri tai nettinäkyvyyden arviointimenetelmä. Markkinointi- ja viestintäsuunnitelma otetaan käyttöön.

Henkilöstö

- elinvoimakoordinaattori
- työnsuunnittelija

TP 2018

TA 2019

TA 2020

1 (ma hankekoordinaattori)
1,7

1
1,8

1
1,8

1900 ELINVOIMAN EDIST.JA TYÖLL.HOIT

TP 2018 TA+MUUT. 2019 TOT 6/2019 KH 2020 Ero%

TOIMINTATUOTOT

MYYNTITUOTOT	9 140	0	0	0	
TUET JA AVUSTUKSET	53 265	36 248	11 875	45 000	24,1

TOIMINTATUOTOT

62 404 36 248 11 875 45 000 24,1

TOIMINTAKULUT

HENKILÖSTÖKULUT	-87 282	-168 159	-74 509	-189 926	12,9
PALKAT JA PALKKIOT	-69 301	-137 019	-60 442	-154 983	13,1
HENKILÖSIVUKULUT	-17 981	-31 140	-14 067	-34 943	12,2
ELÄKEKULUT	-16 291	-27 885	-12 864	-31 301	12,3
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 690	-3 255	-1 203	-3 642	11,9
PALVELUJEN OSTOT	-148 030	-171 460	-83 075	-150 410	-12,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-11 035	-2 370	-1 358	-12 500	427,4
AVUSTUKSET	-117 181	-101 774	-53 042	-65 000	-36,1
MUUT TOIMINTAKULUT	-13 146	-11 245	-3 440	-17 938	59,5

TOIMINTAKULUT

-376 675 -455 008 -215 424 -435 774 -4,2

TOIMINTAKATE

-314 270 -418 760 -203 549 -390 774 -6,7

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

-314 270 -418 760 -203 549 -390 774 -6,7

Toimintakate -390 774 / asukasluku 1 390 = 281,13 €/asukas

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

10 Konsernihallinto
130 Kunnanhallitus
2000 Terveystoimi
Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 2010 Perusterveydenhuolto ja 2020 Erikoissairaanhoito. Toimintoja ovat Perusterveydenhuollon avohoito, Suun terveydenhuolto, Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito ja Ympäristöterveydenhuolto (eläinlääkintä ja terveysvalvonta).

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tuottaa ostopalveluna kuntalaisten tarvitsemat perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon palvelut kiireellisen ja kiireettömän prosessin mukaisesti. Näissä prosesseissa tavoitteena on nopea hoidon tarpeen arviointi, hoidon ja diagnostiikan viiveetön aloittaminen sekä hoitoprosessin jatkuminen ilman tarpeetonta odotusta. Tavoitteena on, että terveydenhuollon palvelut ovat laadukkaita ja turvallisia.

Vuoden 2020 osalta merkittävimmät muutokset liittyvät mahdollisen sote-uudistukseen ja Sosterin erikoissairaanhoidon järjestämistapaan tulevaisuudessa.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeita ja palvelut tuotetaan palvelukortin mukaisesti vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti.	Sosterin kiireellisen ja kiireettömän prosessin mittarit huomioiden kuntakortin sisältö/tavoitteet. Suoritteet/hoitopäivät/käyntimäärät seuranta. Talousarvio ja toteutuminen 2020. Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.	Tiivis yhteistyö Sosterin ja kunnan välillä. Talouden toteumista seurataan ja muutostarpeisiin reagoidaan.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Palveluprosesseissa ennaltaehkäisevän työn rooli vahvistuu ja prosessit ovat sujuvia. Kunnan rooli vahva kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä ja toimintakyvyn ylläpitäjänä.	Sosterin ja kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävien tapahtuman/toimenpiteen lukumäärät ja osallistujat.	Sosterin palveluprosesseja ja toimintamalleja kehitetään edelleen. Eri toimijoiden yhteistyötä vahvistetaan edelleen, mm. liikuntatoimen rooli kuntalaisten hyvinvoinnissa.

2000 TERVEYSTOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KJ 2020	Ero%
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-53 850	-57 650	-29 267	-60 870	5,6
HENKILÖSIVUKULUT	-53 850	-57 650	-29 267	-60 870	5,6
ELÄKEKULUT	-53 850	-57 650	-29 267	-60 870	5,6
PALVELUJEN OSTOT	-3 573 636	-3 640 350	-2 070 834	-3 642 100	0,0
TOIMINTAKULUT	-3 627 487	-3 698 000	-2 100 101	-3 702 970	0,1
TOIMINTAKATE	-3 627 487	-3 698 000	-2 100 101	-3 702 970	0,1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 627 487	-3 698 000	-2 100 101	-3 702 970	0,1

Toimintakate -3 702 970 / asukasluku 1 390 = 2 664,01 €/asukas

Toimielin

Tulosalue

Vastuualue

Vastuuhenkilö

10 Konsernihallinto

130 Kunnanhallitus

2100 Sosiaalitoimen ostopalvelut

Kunnanjohtaja

Tähän vastuualueeseen kuuluvat kustannuspaikat: 2100 Asumispalvelut, 2110 Perhetyö, 2120 Lastensuojelu, 2130 Vammaispalvelut ja 2140 Päihdehuolto. Toimintoja ovat Palveluasuminen, Kotihoito, Omaishoidontuki, Mielensterveyspalvelut, Toimeentulotuki ja sosiaalityö, Kuntouttava työtoiminta, Erityispalvelut, Lastensuojelu (perhetyö), Sosiaalipäivystys, Kehitysvammahuolto, Vammaispalvelut, Henkilökohtainen apu ja Kuljetuspalvelut.

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä tuottaa ostopalveluna kuntalaisten tarvitsemat vanhustenhuollon, sosiaalihuollon ja vammaispalvelut asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mukaisesti. Tavoitteena on kuntalaisten nopea palvelutarpeen arviointiin ja tarvittaessa palvelujen piiriin pääsy, siten että kuntalainen voi asua turvallisesti ja toimintakykyisenä kotona mahdollisimman pitkään. Palveluilla tuetaan kuntalaisten omaa elämänhallintaa.

Sitovat tavoitteet:

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Palvelut vastaavat kuntalaisten tarpeita ja palvelut tuotetaan palvelukortin mukaisesti kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti.	Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittarit, huomioiden kuntakortin sisältö/tavoitteet. Suoritteet/hoitopäivät/ käyntimäärät seuranta. Talousarvio ja toteutuminen 2020.	Tiivis yhteistyö Sosterin ja kunnan välillä. Talouden toteutumista seurataan ja muutostarpeisiin reagoidaan.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Palveluprosesseissa ennaltaehkäisevän työn rooli vahvistuu ja prosessit ovat sujuvia. Kunnan rooli vahva kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä ja toimintakyvyn ylläpitäjänä.	Sosterin asumis- ja hoivapalvelujen prosessin mittarit, huomioiden kuntakortin sisältö mm. kehittämistyön osalta.	Sosterin palveluprosesseja ja toimintamalleja kehitetään edelleen. Eri toimijoiden yhteistyötä vahvistetaan edelleen, mm. liikuntatoimen rooli kuntalaisten hyvinvoinnissa.

2100 SOSIAALITOIMEN OSTOPALVELUT	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	65 351	20 000	0	50 000	150,0
TUET JA AVUSTUKSET	8 062	0	1 705	7 000	
TOIMINTATUOTOT	73 413	20 000	1 705	57 000	185,0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-52 134	-55 810	-27 932	-58 100	4,1
HENKILÖSIVUKULUT	-52 134	-55 810	-27 932	-58 100	4,1
ELÄKEKULUT	-52 134	-55 810	-27 932	-58 100	4,1
PALVELUJEN OSTOT	-2 831 586	-2 774 080	-1 290 565	-2 793 597	0,7
MUUT TOIMINTAKULUT	-775	0	-250	0	
TOIMINTAKULUT	-2 884 495	-2 829 890	-1 318 747	-2 851 697	0,8
TOIMINTAKATE	-2 811 082	-2 809 890	-1 317 042	-2 794 697	-0,5
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 811 082	-2 809 890	-1 317 042	-2 794 697	-0,5

Toimintakate -2 794 697 / 1 390 = 2 010,57 €/asukas

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
300 Sivistyslautakunta
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Sivistyslautakunta päättää koulun, kuljetusten/liikennöinnin, iltapäivätoiminnan, lastenpäivähoidon ja kirjaston toiminnasta. Yhteistyössä toimijoiden kanssa lautakunta kehittää alaisiaan toimintoja muuttuvan toimintaympäristön (talous, asiakasmäärä jne.) vaatimukset huomioon ottaen. Sivistystoimi luo edellytykset kuntalaisten henkiseen ja muulle kehittymiselle huolehtimalla päivähoiton ja peruskoulutuksen järjestämisestä, kirjastotoimesta, joukkoliikenteen järjestämisestä sekä 1. ja 2. vuosiluokkien sekä erityisopetukseen otettujen lasten iltapäivätoiminnasta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Palvelut säilytetään laadukkaina ja niitä kehitetään suunnitelmallisesti ja kustannustietoisesti.	Palveluiden taso pyritään säilyttämään kiristyvästä taloustilanteesta huolimatta	Talouden ja toiminnan seuranta.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Sivistystoimea kehitetään ulkopuolisenkin rahoituksen turvin.	Vähintään 15 000 €	Haetaan valtion-avustuksia.
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Päätöksenteko pidetään sujuvana.	Lautakunta arvioi toimintaa ja taloutta säännöllisesti	Päätettäväksi tulevista asioista keskustellaan etukäteen.

300 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	331 344	346 253	94 739	389 126	12,4
MAKSUTUOTOT	71 873	69 000	37 773	78 350	13,6
TUET JA AVUSTUKSET	42 690	8 500	13 008	16 500	94,1
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	2 500	0	
TOIMINTATUOTOT	445 906	423 753	148 021	483 976	14,2
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 377 920	-1 393 353	-692 860	-1 461 685	4,9
PALKAT JA PALKKIOT	-1 107 162	-1 130 849	-558 382	-1 188 672	5,1
HENKILÖSIVUKULUT	-270 758	-262 504	-134 478	-273 013	4,0
ELÄKEKULUT	-242 429	-235 438	-122 893	-245 154	4,1
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-28 330	-27 066	-11 585	-27 859	2,9
PALVELUJEN OSTOT	-506 694	-590 257	-200 349	-581 721	-1,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-132 855	-127 240	-75 072	-122 890	-3,4
AVUSTUKSET	-54 610	-60 000	-29 526	-55 000	-8,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-370 505	-418 196	-169 634	-407 873	-2,5
TOIMINTAKULUT	-2 442 585	-2 589 046	-1 167 441	-2 629 169	1,5

TOIMINTAKATE	-1 996 679	-2 165 293	-1 019 421	-2 145 193	-0,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 996 679	-2 165 293	-1 019 421	-2 145 193	-0,9

Toimintakate - 2 145 193 € / asukasluku 1390 = 1 543,30 €

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Ris-kin suu-ruus 1-3	Risktiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Sijaisuudet ala- ja yläkoulu, sijaiset saatava välittömästi.	Pätevien sijaisten saaminen vaikeaa, kuormittaa opettajia ja ohjaajia, opetus kärsii.	1	Pyritään sijaisuusringin käyttöön, tuntipankki käytössä.	On hoidettu.	Kuukausittain
Tietojärjestelmä	Oppilaiden, varhaiskasvatuksessa olevien lasten ja asiakkaiden tietojen häviäminen	1	Tietojärjestelmät ja niiden ohjelmat on annettu ulkopuolisen hoidettavaksi.	On hoidettu.	
Koulun oma palvelin ja verkko	Vain yksi vastuuhenkilö, sijaisuus järjestely puutteellinen.	1	Koulun oman verkon käyttö vain käyttäjä- ja salasanan avulla.	On hoidettu.	
Julkista valtaa käyttävät virkamiehet valmistelevat päätettäväksi meneviä asioita.	Taloudelliset seuraukset. Oikeudelliset seuraukset. Imagokysymys.	1	Tehdään oikeudenmukaisia lakiin perustuvia esityksiä ja päätöksiä. Käytetään tarvittaessa hyväksi koettua omaa verkostoa ja ollaan huolellisia ja tarkkoja.	On hoidettu.	
Tarjouspyyntöön perustuvat koululaiskuljetukset yhden liikenneyrittäjän hallussa.	Liikenneyrittäjä irtisanoo sopimuksen, jolloin kuljetukset joudutaan hoitamaan pikku takseilla tms. järjestelyillä normi taksojen mukaisesti. Kustannusten nousu.	1	Ei voi varautua, kuin sopimusten allekirjoittamisella, jolloin sopimuksen irtisanomisaika on kuusi kuukautta.	On hoidettu.	
Kirjaston ja koulunkeittiön sijaisuudet	Kirjasto suljettu tai keittiö toiminnassa erityisjärjestelyin.	1	Henkilöstön työaikojen joustamisella ja tiedossa on molemmissa työyksiköissä yksi henkilö, joka hallitsee työtehtävät.	On hoidettu.	
Päiväkodilla ammattitaitoisen hoito- ja kasvatushenkilöstön riittävä määrä	Lapsen turvallinen hoito vaarantuu jos hoito- ja kasvatushenkilöstöä liian vähän suhteessa lapsimäärään.	1	Noudatetaan päivähoitoasetuksessa säädettyä suhdelukua.	On hoidettu.	
Ulkoistettu taloushallinto (kirjanpito, laskutus, palkat)	Asiakkaiden palvelu myöhästyy, vaikeutuu tai jopa estyy.	1	Käydään keskustelua palvelun tuottajan kanssa, tarvittaessa reklamoidaan.	Hoidetaan tapauskohtaisesti	

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
300 Sivistyslautakunta
3000 Sivistystoimen hallinto
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma: Hallinto vastaa toimialan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakunnan työskentelyn sujuvuudesta. Hallinto ohjaa ja valvoo koulutuksen järjestämistä taloudellisesti sekä tarkoituksenmukaisesti lainsäädännön ja valtuuston määrittämässä puitteissa. Joukkoliikenne hoidetaan mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti muita toimintoja palvellin. Toiminnan painopistealueet ovat sivistystoimen hallinto, joukkoliikenne, perusopetus, erityisopetus, esiopetus, iltapäivätoiminta, keittiö, muu koulutus, kirjasto ja lasten päivähoito.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Kattava asiointikuljetus haja-asutusalueilta kirkonkylään	Kutsutaksi ja koululaiskuljetusten yhteydessä asiointiliikenne Säilytetään linja-autovuorojen määrä nykyisellä tasolla Seutulipun hinta tällä hetkellä 73 €	Asiointiliikenne yhdistetään koululaiskuljetuksiin mahdollisuuksien mukaan kaikilla koululaiskuljetusreiteillä. Myös kutsutaksina Ihamaniemen ja Karvilan suunnista. Seutulippu hinnoitellaan kohtuulliseksi.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Henkilökunta on oikein mitoitettu ja ammattitaitoaan ylläpitävä	vähintään 2 pvää/ hlö koulutusta	Osallistutaan tarvittaviin koulutuksiin
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Tulevien muutosten suunnittelu yhdessä ja asioiden hoitaminen sovituksi	henkilökunnan palaverit, kehityskeskustelu	kehityskeskustelu

Henkilöstö	TP 2018	TA2019	TA2020
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
toimistos sihteeri	1	1	1

3000 SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
TUET JA AVUSTUKSET	2 553	1 000	199	1 000	0,0
TOIMINTATUOTOT	2 553	1 000	199	1 000	0,0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-50 051	-54 331	-23 987	-56 200	3,4
PALKAT JA PALKKIOT	-40 569	-44 571	-19 600	-46 173	3,6
HENKILÖSIVUKULUT	-9 481	-9 760	-4 388	-10 027	2,7
ELÄKEKULUT	-8 535	-8 764	-4 006	-9 016	2,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-947	-996	-382	-1 011	1,5
PALVELUJEN OSTOT	-41 476	-46 630	-18 550	-42 871	-8,1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 411	-1 100	-486	-1 550	40,9
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 798	-2 879	-632	-3 190	10,8
TOIMINTAKULUT	-95 737	-104 940	-43 655	-103 811	-1,1
TOIMINTAKATE	-93 184	-103 940	-43 455	-102 811	-1,1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-93 184	-103 940	-43 455	-102 811	-1,1

Toimintakate -102 811/asukasluku 1390 = 73,97 €/asukas

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
300 Sivistyslautakunta
3100 Peruskoulutus
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Enonkosken koulu on yhtenäiskoulu käsittäen luokat 0–9. Perusopetusta annetaan yleisopetuksena ja erityisenä tukena. Fyysisesti koulu sijaitsee kahdessa eri rakennuksessa samassa pihapiirissä. Iltapäivätoimintaa tarjotaan esiopetuksen tiloissa koulupäivien jälkeen.

Enonkosken koulu kannustaa oppimaan sekä kasvattaa aktiivisia yhteiskunnan jäseniä ammattiaan arvostavan henkilökunnan avulla. Oppilaat saavuttavat hyvät valmiudet jatko-opintoja ja ammatin valintaa varten. Koulun arvot kiteytyvät seuraaviin sanoihin: Turvallisuus, terveet elämäntavat, yhteisöllisyys, avoimuus, luotettavuus.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Yhteisöllinen koulu	-oppilaiden pitkäjänteisyyden ja ponnistelun kehittäminen -yhteisöllisyyden kehittäminen -kerho- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen kaikenikäisille -oppilaiden poissaolojen seuranta kehitetään -tarjotaan riittävästi erityistä tukea -henkilöstö voi hyvin	-mm. huolellisen tekemisen painottaminen, lisätehtävät -yhteiset toimintapäivät -iltapäivätoimintaa alakouluikäisille -vapaaehtoista kerhotoimintaa -otetaan käyttöön ”8-portainen” malli poissaoloihin puuttumisessa -tuntikehykseen varataan tunteja yksilölliseen tukeen -tuetaan työhyvinvointia, seurataan sairauspoissaoloja
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Oppiva koulu	-ajankäytön mukaiset oppimateriaalit ja digitaaliset ratkaisut -hankerahoitusta käytössä vähintään 10 000€/ vuosi -koulun kehittämisryhmä kokoontuu 1-3 kertaa kk:ssa -kehityskeskustelut vakinaisen henkilöstön kanssa -oppilaiden lukemisen ja kirjoittamisen lisääminen -henkilöstön täydennyskoulutus vähintään 2 pvää/ hlö -oppilaskunta kokoontuu kerran kuukaudessa -huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on kattavaa	-oppimateriaaleja monipuolistetaan mm. digitaalisilla materiaaleilla -seurataan aktiivisesti hankehakuja -koulun kehittämisryhmä toimii aktiivisesti -kehityskeskustelut tammi-maaliskuussa vuosittain -mm. koko koulun yhteiset projektit, kirjastoyhteistyö, julkaisut -kannustetaan henkilöstöä osallistumaan koulutuksiin -oppilaskunnan ehdotuksia toteutetaan mahd. mukaan -kehitetään Wilman käyttöä ja järjestetään koko koulun ja luokan vanhempainilta
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen ja terveellinen koulu	-opetusryhmien koko n. 16 oppilasta/ryhmä -koulukiusaamiseen puuttuminen sovittu toimintamallin mukaan -koulun tiimien avulla kollegiaalista tukea -oppilashuoltoryhmä kokoontuu 2 viikon välein -terveelliset elämäntavat	-palkataan syksyllä 2020 yksi uusi määräaikainen luokanopettaja -tehdään oppilaille kaksi kertaa vuodessa kiusaamiskysely sekä edetään toimintamallin mukaan -Koulun tiimit kokoontuvat 1-3 kertaa kuukaudessa -ryhmään tuodaan huolta aiheuttavat tapaukset -kannustetaan oppilaita liikkumaan ja syömään terveellisesti joka päivä

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

3100 PERUSKOULUTUS	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	331 093	346 003	94 739	388 876	12,4
MAKSUTUOTOT	9 910	9 000	5 356	7 350	-18,3
TUET JA AVUSTUKSET	30 560	7 500	10 091	12 500	66,7
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	2 500	0	
TOIMINTATUOTOT	371 564	362 503	112 686	408 726	12,8
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-943 536	-947 723	-456 097	-974 450	2,8
PALKAT JA PALKKIOT	-763 799	-775 096	-371 291	-799 110	3,1
HENKILÖSIVUKULUT	-179 737	-172 627	-84 806	-175 340	1,6
ELÄKEKULUT	-160 010	-154 025	-77 182	-156 562	1,6
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-19 727	-18 602	-7 624	-18 778	0,9
PALVELUJEN OSTOT	-380 230	-460 311	-151 221	-444 611	-3,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-109 909	-99 440	-61 789	-97 940	-1,5
MUUT TOIMINTAKULUT	-300 296	-327 309	-137 377	-326 688	-0,2
TOIMINTAKULUT	-1 733 971	-1 834 783	-806 485	-1 843 689	0,5
TOIMINTAKATE	-1 362 408	-1 472 280	-693 799	-1 434 963	-2,5
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 362 408	-1 472 280	-693 799	-1 434 963	-2,5

Koulun keittiö siirtyi 1.7.2016 sivistystoimen alaisuuteen ja kuuluu perusopetuksen tulosalueeseen.

Henkilöstö	TP 2018	TA 2019	TA 2020
rehtori-sivistystoimenjohtaja	1	1	1
luokanopettaja	5+1 ma	5+1 ma	6 (syksystä 7)
lehtori	4	4	4
erityisopettaja	1+2 (yksi 67%)	2+1	1
pt. tuntiopettaja			1 (74 %)
koulunkäynnin ohjaaja	4 (joista kaksi ma, 54,19 % ja 85 %)	4 (2 ma)	4 (joista kaksi ma)
koulunkäyntiavustaja	1	1	1
ruokapalveluvastaava	1 (50 %)	1 (50 %)	1 (50 %)
ruokapalveluyöntekijä	2 (yksi 25 %)	2 (yksi 25 %)	2 (25 % ja 50 %)
ravitsemisyöntekijä	1	1	1
Oppilasmäärä 20.9. tilastopäivä	143	145	144
Toimintakate / oppilasmäärä	9527,33	10153,66	9965,02

Toimielin **30 Sivistystoimi**
Tulosalue 300 Sivistyslautakunta
Vastuualue 3200 Muu koulutus
Vastuuhenkilö Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Muu koulutus luo kunnan asukkaille mahdollisuuksia itsensä kehittämiseen kansalaisopiston ja musiikkiopiston opinto- ja harrastustoimintaan osallistumisen muodossa.

Linnalan opisto antaa kurssitarjonnallaan monenlaisia mahdollisuuksia eritasoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tämän lisäksi järjestetään erilaisia projekteja ja hankkeita. Linnala tarjoaa koulutusta ja yleissivistystä, mahdollisuuksia harrastamiseen, kohtaamiseen ja virkistäytymiseen. Toiminnallaan se pyrkii myös ehkäisemään yhteiskunnallista syrjäytymistä.

Musiikkiopisto toiminta hankitaan ostopalveluna Savonlinnan musiikki- ja tanssiopistolta. Oppilaspaikkoja on kymmenen. Yksi oppilaspaikka maksaa n. 930 €. Musiikkiopistoa ylläpitää Savonlinnan musiikkiopiston kannatusyhdistys ry. Musiikkiopistossa opiskellaan neljällä eri tasolla. AO = aikuisosasto, MOT= musiikkiopistotaso, PJO= popjazz-osasto ja PT= perustaso. Opisto järjestää Enonkoskella myös tanssinopetusta 4-12 vuotiaalle.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Linnalan opisto järjestää opetusta Enonkoskella Säilytetään oppilaiden mahdollisuus saada musiikkiopistokoulutusta Tarjotaan myös tanssin opetusta.	Keskimäärin vuosittain noin 600 tuntia. Kymmenen oppilaspaikkaa/vuosi (nyt 6 oppilasta kunnasta) Kaksi tanssiryhmää	22 500 euron vuotuinen määräraha Kannustetaan musiikin opiskeluun, tuetaan oppilaspaikkamaksuilla opiskelua Tarjotaan edelleen tiloja toimintaan.
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Kunta keskittyy edelleen peruspalveluihin ja muu koulutus hoidetaan seudullisesti.	Enonkoskella toteutuneet kurssit ja oppilasmäärät.	Tarjotaan kursseja, joita kuntalaiset ovat toivoneet.
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Mahdollisuus opiskella Enonkoskella	Toiminta pääasiassa Enonkoskella.	Laajennetaan musiikkiopiston tunteja Enonkoskella

Tunnusluvut

3200 MUU KOULUTUS	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
TOIMINTAKULUT					
PALVELUJEN OSTOT	-28 062	-30 000	-14 495	-30 500	1,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-50	0	0	-50	
TOIMINTAKULUT	-28 112	-30 000	-14 495	-30 550	1,8
TOIMINTAKATE	-28 112	-30 000	-14 495	-30 550	1,8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-28 112	-30 000	-14 495	-30 550	1,8

Toimintakate -30 550 / asukasluku 1390= 21,98 € /asukas

Henkilöstö: Enonkoskella yhteyshenkilönä toimii sivistystoimiston toimistos sihteeri.

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
300 Sivistyslautakunta
3300 Kirjasto
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Yhteisöllinen kirjasto	-lainausmäärien ja kirjastokäyntien pitäminen ennallaan suhteessa asukaslukuun -tyytyväiset asiakkaat ja kuntalaiset -ystävällinen ja osaava henkilökunta	-hankintojen kohdentaminen tasapuolisesti kaikille -näyttelyt, tapahtumat, lukupiiri -yhteistyö koulun, päiväkodin, kansalaisopiston, yhdistysten ja muiden ryhmien kanssa -henkilökunnan kehityskeskustelut, kouluttautuminen ja osaamisen ylläpito
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Osallistuva kirjasto	-aktiiviset kansalaiset osaavat toimia tarvittaessa itsenäisesti uusissa toimintaympäristöissä -yhteistyö Lumme-kirjastojen kesken toimii: seutulainaus, yhteinen asiakkuus, yhteinen ohjelma -yhteistyö Savon kirjastojen kesken: verkostoituminen -tutustuminen uusiin kirjastomuotoihin	-asiakkaiden ohjaaminen e-aineistojen käytössä ja uudessa kirjaston asiakasliittymässä -opastaminen tietoyhteiskunnan valmiuksien hallinnassa -henkilökunnan osallistuminen Lumme-kimpan päätöksiin ja kokouksiin -etäkoulutuksiin osallistuminen -käydään tutustumassa omatoimikirjastoihin
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen kirjasto	-asiukkaat tuntevat olonsa tervetulleeksi kirjastossa -tyytyväiset asiakkaat -lisääntyvä käyttö	-esteetön kulku kirjastoon -luodaan mahdollisuus rauhaisaan oleiluun ja opiskeluun -yksilöllinen palvelu

3300 KIRJASTO	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	250	250	0	250	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 953	0	1 210	0	
TOIMINTATUOTOT	2 203	250	1 210	250	0,0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-58 421	-60 737	-27 825	-56 349	-7,2
PALKAT JA PALKKIOT	-46 138	-48 650	-21 670	-45 121	-7,3
HENKILÖSIVUKULUT	-12 283	-12 087	-6 156	-11 228	-7,1
ELÄKEKULUT	-11 102	-10 919	-5 629	-10 167	-6,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 180	-1 168	-526	-1 061	-9,2
PALVELUJEN OSTOT	-8 795	-9 780	-5 499	-7 630	-22,0
AINEET, TARIKKEET JA TAVARAT	-14 442	-17 300	-10 144	-16 600	-4,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-25 695	-45 765	-14 188	-35 843	-21,7
TOIMINTAKULUT	-107 354	-133 582	-57 656	-116 422	-12,8
TOIMINTAKATE	-105 151	-133 332	-56 447	-116 172	-12,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-105 151	-133 332	-56 447	-116 172	-12,9

Toimintakate -116 172 / asukasluvu 1390 = 83,58 €

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
300 Sivistyslautakunta
3400 Lasten päivähoido
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden.

Vastuualueen tehtävänä on järjestää kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja perheiden tarpeiden mukaisesti. Jokaisella perheellä on lain mukaan oikeus valita lapsilleen elämäntilanteeseensa sopiva palvelumuoto. Varhaiskasvatuspalvelu järjestetään Enonkoskella kokonaisuudessaan päiväkotihoidona, yksityisiä toimijoita ei ole. Lisäksi perheellä on mahdollisuus valita lasten kotihoidon tuki ja hoitaa lapset omassa kodissaan.

Kunnallista varhaiskasvatuspalvelua järjestetään tällä hetkellä päiväkotihoidona. Päiväkodissa on kolme ryhmää; Pikku-Uikut eli 1-3-vuotiaat, Kuikat eli 3-4-vuotiaat ja Koskikarat eli 3-5-vuotiaat sekä aamu- ja iltapäivähoidoa tarvitsevat esikoululaiset. Päiväkodissa järjestetään tarvittaessa myös vuorohoitoa iltaisin ja viikonloppuisin vanhempien työstä tai opiskelusta johtuvien tarpeiden mukaan. Vuorohoidon tarve on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi.

Varhaiskasvatustoimintaa ohjaa seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma. Asiakirjan pohjalta on aloitettu uusien toimintatapojen käyttöönotto esimerkiksi toiminnan suunnittelussa, arvioinnissa ja pedagogisessa dokumentoinnissa. Pienryhmätoiminta, jossa toteutuu lapsen yksilöllinen huomioiminen ja kehityksen tukeminen, on keskeinen toimintamuoto. Varhaiskasvatus on kokopäiväpedagogiikkaa, jossa kaikki päivän tilanteet ovat kasvun ja oppimisen kannalta merkityksellisiä ja leikki on keskiössä. Vasun mukaisesti päiväkodissa kiinnitetään huomiota huoltajien ja lasten osallisuuden vahvistamiseen osana varhaiskasvatustoimintaa. Kasvatushenkilöstön pedagogista osaamista kehitetään edelleen vuonna 2020 täydennyskoulutuksen avulla.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Toimintakulttuurin ja työhyvinvoinnin kehittäminen edelleen. Turvallinen ilmapiiri sekä lapsilla että aikuisilla.	<ul style="list-style-type: none"> - päiväkodissa on turvallinen ilmapiiri sekä lapsille että aikuisille - lapset tulevat kohdatuiksi yksilöinä ja heidän osallisuuttaan tuetaan - henkilöstö voi hyvin ja on työhön sitoutunutta 	<ul style="list-style-type: none"> - ryhmissä ryhmävasut käytössä, joihin kirjattu yhteiset arvot ja käytännöt, joihin koko tiimi sitoutuu - pienryhmätoiminta - suhdeluvun toteutuminen kaikissa päivän tilanteissa - toimivat palaverikäytännöt - tuetaan työhyvinvointia, seurataan sairauspoissaoloja, säännölliset kehityskeskustelut
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman mukainen monipuolinen toiminta Päiväkodin ja huoltajien välisen yhteistyön vahvistaminen; tiedonkulun	<ul style="list-style-type: none"> - monipuolinen toiminta ja yhteistyö eri tahojen kanssa (esim. järjestöt, pelastuslaitos, opistot, koulu) -hankerahoitusta käytössä - varhaiskasvatukseen hankitaan Wilma tms. järjestelmä edistämään 	<ul style="list-style-type: none"> - päiväkotiki aktiivinen yhteistyössä, järjestetään tapahtumia ja teemapäiviä päiväkodilla -seurataan aktiivisesti hankehakuja -säännölliset keskustelut huoltajien kanssa lasten

	kehittäminen nykyaikaisemmaksi	huoltajien osallisuutta ja parantamaan tiedonkulkua -varhaiskasvatuksen arviointi arviointisuunnitelman mukaisesti -henkilöstön täydennyskoulutus vähintään 2 pvää/ hlö	varhaiskasvatussuunnitelmiin liittyen - toiminnan arviointi (ryhmävasu ja ulkopuolinen arviointi) - vanhempainilta ja muut perheen tapahtumat väh. 2x vuodessa ja lasten kokoukset -kehityskeskustelut vakinaisen henkilöstön kanssa -kannustetaan henkilöstöä osallistumaan koulutuksiin
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Turvallinen ja terveellinen päiväkoti	- turvallinen toimintaympäristö (fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus) -varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstömitoitus ja suhdeluvun toteutuminen - kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma käytössä - ajantasainen turvallisuussuunnitelma - terveellisten elämäntapojen korostaminen	- ympäristö ja leikkivälineet kunnossa - koulutettu, pätevä henkilöstö - lainmukaista suhdeluvun toteutumista seurataan ja tarvittaessa käytetään sijaisia - kiusaamiseen puututaan heti - päiväkodin turvallisuussuunnitelma päivitetään - lapsia kannustetaan liikkumaan ja syömään terveellisesti joka päivä

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

3400 LASTEN PÄIVÄHOITO	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MAKSUTUOTOT	61 963	60 000	32 417	71 000	18,3
TUET JA AVUSTUKSET	7 624	0	1 508	3 000	
TOIMINTATUOTOT	69 587	60 000	33 926	74 000	23,3
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-325 913	-330 562	-184 950	-374 686	13,3
PALKAT JA PALKKIOT	-256 656	-262 532	-145 822	-298 268	13,6
HENKILÖSIVUKULUT	-69 256	-68 030	-39 128	-76 418	12,3
ELÄKEKULUT	-62 781	-61 730	-36 076	-69 409	12,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-6 475	-6 300	-3 052	-7 009	11,3
PALVELUJEN OSTOT	-48 131	-43 536	-10 585	-56 109	28,9
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 043	-9 400	-2 654	-6 750	-28,2
AVUSTUKSET	-54 610	-60 000	-29 526	-55 000	-8,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-41 715	-42 243	-17 436	-42 152	-0,2
TOIMINTAKULUT	-477 411	-485 741	-245 151	-534 697	10,1
TOIMINTAKATE	-407 824	-425 741	-211 226	-460 697	8,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-407 824	-425 741	-211 226	-460 697	8,2

Toimintakate -460 697 / asukasluku 1390 = 331,44 €

Henkilöstö	TP 2018	TA2019	TA2020	
lastenhoitaja	4	4	6 (3 ma)	(uudet nimikkeet 1.8.2019)
päiväkodinjohtaja	1	1	1	Varhaiskasvatuksen lastenh.
lastentarhanopettaja	2	2	2	Varhaiskasvatuksen opettaja
avustaja, (työllistetty /100 % työaika)	1	1	1 (62 %)	Ryhmäavustaja
henkilökohtainen avustaja	0			
ruokapalveluvastaava/ravitsemistyöntekijä				
75 % (yhdessä koulun kanssa)	1			
ruokapalvelutyöntekijä	1	1	1 (75 %)	

Vapaa-aikalautakunta

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Vapaa-aikatoimen tehtävänä on luoda edellytykset ja tarjota mahdollisuudet kuntalaisten monipuoliselle vapaa-ajan vietoille sekä terveelle ja hallitulle elämälle.

Vapaa-aikalautakunnan tulosalueeseen kuuluu:

- 3500 Vapaa-aikatoimen hallinto
- 3600 Kulttuuritoimi
- 3700 Liikuntatoimi
- 3800 Nuorisotoimi

Kulttuuritoimintalin mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää monipuolista ja kaikki ikäryhmiä tavoittavaa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Liikuntalain mukaan kunnan tehtäviin kuuluu luoda liikunnan harrastamiselle yleiset edellytykset kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä. Kunnan tulee järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Tehtävänä on luoda laadukkailla ja monipuolisilla liikuntapalveluilla edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle harrastustoiminnalle, jota kautta voidaan edistää kuntalaisten kokonaisvaltaista terveyttä ja hyvinvointia.

Nuorisolain mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioiden luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja.

Henkilöstö

	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Hallinto			
Toimistosihtööri	0,15	0,20	0,20
Rehtori-sivistystoimenjohtaja	0,05	0,05	0,05
Kulttuuritoimi			
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,05	0,05	0,05
Liikuntatoimi			
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,65	0,67	0,67
Liikuntapaikkojen hoitaja	0,70	0,70	0,70
Kausiapulainen	0,44	0,33	0,40
Nuorisotoimi			
Liikunnanohjaaja/nuorisotyöntekijä	0,20	0,20	0,20
Iltavalvoja	0,72	0,46	0,46

350 VAPAA-AIKALAUTAKUNTA	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	2 132	1 000	170	0	-100,0
TUET JA AVUSTUKSET	1 679	0	984	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 972	7 200	10 322	14 200	97,2
TOIMINTATUOTOT	12 783	8 200	11 476	14 200	73,2
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-93 757	-92 818	-49 627	-100 246	8,0
PALKAT JA PALKKIOT	-75 591	-74 781	-40 247	-81 677	9,2
HENKILÖSIVUKULUT	-18 166	-18 037	-9 380	-18 569	2,9
ELÄKEKULUT	-16 325	-16 293	-8 579	-16 699	2,5
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 842	-1 744	-801	-1 870	7,2
PALVELUJEN OSTOT	-65 370	-90 897	-33 703	-78 319	-13,8
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-14 903	-14 100	-4 467	-9 900	-29,8
AVUSTUKSET	-21 031	-26 900	-8 203	-26 900	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-102 759	-106 094	-45 380	-106 035	-0,1
TOIMINTAKULUT	-297 820	-330 809	-141 380	-321 400	-2,8
TOIMINTAKATE	-285 037	-322 609	-129 905	-307 200	-4,8
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	-5	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-9	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-9	0	-5	0	
VUOSIKATE	-285 046	-322 609	-129 910	-307 200	-4,8
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-9 134	-9 130	-4 529	-9 160	0,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 134	-9 130	-4 529	-9 160	0,3
TILIKAUDEN TULOS	-294 180	-331 739	-134 439	-316 360	-4,6
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-294 180	-331 739	-134 439	-316 360	-4,6

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Ris-kin suu-ruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Toiminnallinen Henkilöstöriski, yksintyöskentely	Tapaturma n uhka, väkivallan uhka	1	Sovittava käytännöt avun saamiseksi	Hoidettu	
Toiminnallinen Tiedonkulkuriski	Tahattomat inhimilliset virheet ja erehdykset	1	Säännöllinen keskustelu/ohjeistaminen henkilöstön kanssa	Hoidettu	
Vahinko Laitteiston rikkoutuminen	Ei voida tuottaa joitakin palveluista	1	Varalaitteiston hankinta	Vaihtoehdot tiedossa	

Riskilomake Vapaa-aikalautakunta

Riskin suuruus:

1 = vähäinen riski

2 = kohtalainen riski

3 = merkittävä riski

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
350 Vapaa-aikalautakunta
3500 Vapaa-aikatoimen hallinto
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Vapaa-aikatoimen hallinto vastaa toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta, vapaa-aikatoimen henkilöstö-, talous- ja muista hallintotehtävistä sekä tiedotuksesta. Vapaa-aikalautakunta järjestää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palveluja.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Tasapainoinen talous	Toteuman seuranta	Talousarvion ja toimintasuunnitelman mukainen toiminta
	Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäivät/työntekijä	Koulutukset
	Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi	Kehityskeskustelut käyty kerran vuodessa	Kehityskeskustelut
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Aktiivinen ja osallistava sisäinen ja ulkoinen viestintä	Tiedotteet, somenäkyvyys	Aktiivinen tiedotus ja palautteet

3500 VAPAA-AIKATOIMEN HALLINTO	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
TUET JA AVUSTUKSET	58	0	13	0	
TOIMINTATUOTOT	58	0	13	0	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-11 385	-15 058	-6 032	-14 607	-3,0
PALKAT JA PALKKIOT	-9 638	-12 418	-5 099	-12 616	1,6
HENKILÖSIVUKULUT	-1 747	-2 640	-934	-1 991	-24,6
ELÄKEKULUT	-1 530	-2 393	-839	-1 743	-27,2
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-216	-247	-94	-248	0,4
PALVELUJEN OSTOT	-16 269	-18 100	-2 255	-20 000	10,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17	0	-16	-50	
MUUT TOIMINTAKULUT	0	-379	0	-388	2,4
TOIMINTAKULUT	-27 671	-33 537	-8 304	-35 045	4,5
TOIMINTAKATE	-27 613	-33 537	-8 291	-35 045	4,5
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-27 613	-33 537	-8 291	-35 045	4,5

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
350 Vapaa-aikalautakunta
3600 Kulttuuritoimi
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnan kulttuuritoimi edistää, tukee ja tarvittaessa järjestää paikallista kulttuuritoimintaa. Kulttuurityön ensisijaisena tehtävänä on toimintaedellytysten luominen monipuoliselle ja innovoivalle kulttuuritoiminnalle.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen kulttuuripalveluiden kautta Kulttuuritoimi järjestää yhteistyössä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tapahtumia	Vuosittain järjestettävien kulttuuritapahtumien lukumäärä ja niihin osallistuneiden henkilöiden määrä	Ko. tietojen kerääminen tapahtumista
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Järjestöjen tukeminen ja yhteistyö	Kulttuuritoimelta jaettavat avustukset	Yhdistys ja järjestötoiminnan edistäminen ja tukeminen

3600 KULTTUURITOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	1 332	1 000	0	0	-100,0
TUET JA AVUSTUKSET	1	0	0	0	
TOIMINTATUOTOT	1 333	1 000	0	0	-100,0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 735	-1 704	-888	-1 846	8,3
PALKAT JA PALKKIOT	-1 377	-1 358	-705	-1 476	8,7
HENKILÖSIVUKULUT	-359	-346	-182	-370	6,9
ELÄKEKULUT	-324	-313	-168	-336	7,3
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-35	-33	-14	-34	3,0
PALVELUJEN OSTOT	-3 284	-4 305	-2 427	-2 805	-34,8
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-329	-350	0	-300	-14,3
AVUSTUKSET	-3 120	-4 400	-3 580	-4 400	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-112	-2 725	-29	-150	-94,5
TOIMINTAKULUT	-8 579	-13 484	-6 923	-9 501	-29,5
TOIMINTAKATE	-7 247	-12 484	-6 923	-9 501	-23,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-7 247	-12 484	-6 923	-9 501	-23,9

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
350 Vapaa-aikalautakunta
3700 Liikuntatoimi
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Liikuntatoimen tarkoituksena on toimintaedellytysten luominen monipuolista liikuntaharrastustoimintaa varten sekä terveiden elämäntapojen edistäminen. Kohderyhmänä on koko Enonkosken kunnan väestö. Palvelut järjestetään käytettävissä olevien resurssien puitteissa usein maksuttomana. Liikuntapalvelujen muut keskeiset tehtäväalueet ovat urheiluseurojen tukeminen sekä liikuntatalon ja muiden liikuntapaikkojen asianmukainen ylläpito.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Järjestöjen tukeminen ja yhteistyö Hyvinvoinnin ja elämänlaadun tukeminen liikunnan avulla	Liikuntatoimen jaettavat avustukset Uimisen tukeminen, tapahtumien, leirien, retkien määrä, osallistujamäärä, palaute	Yhdistys ja järjestötoiminnan edistäminen ja tukeminen Kuntalaisten uimisen tukeminen jatkuu, liikuntatapahtumien, leirien ja retkien järjestäminen
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Laadukkaat liikuntapalvelut ja liikuntapaikat sekä niiden kehittäminen	Kuntosalikorttien määrä, liikuntatalon käyttöaste, liikuntaryhmien määrä, palaute	Kaikkien väestöryhmien liikuntamahdollisuuksien lisääminen, suorituspaikkojen kunnossapito
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Lapsille ja nuorille maksuttoman liikuntakerhotoiminnan jatkaminen ja kehittäminen Ikäihmisten toimintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpito	Järjestettyjen liikuntakerhotoiminnan määrä, osallistujamäärä ja palaute Voimaa vanhuuteen -hankkeen toteuma, "Liikettä liikuttaen Enonkosken senioreille" -hankkeen toteuma	Jatketaan lapsille ja nuorille maksuttoman liikuntakerhotoiminnan järjestämistä Kuntalaisten ikääntymisen huomioiminen kehittämällä väestön toimintakykyä tukevaa liikuntatoimen palvelutarjontaa

3700 LIIKUNTATOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	800	0	170	0	
TUET JA AVUSTUKSET	1 445	0	951	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 772	7 000	10 322	14 000	100,0
TOIMINTATUOTOT	11 017	7 000	11 443	14 000	100,0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-63 375	-58 693	-33 873	-65 741	12,0
PALKAT JA PALKKIOT	-50 835	-47 175	-27 430	-53 181	12,7
HENKILÖSIVUKULUT	-12 540	-11 518	-6 444	-12 560	9,0
ELÄKEKULUT	-11 296	-10 386	-5 893	-11 310	8,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 244	-1 132	-551	-1 250	10,4
PALVELUJEN OSTOT	-43 249	-65 032	-23 106	-52 514	-19,2
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-12 297	-10 150	-3 429	-6 350	-37,4
AVUSTUKSET	-4 131	-6 500	-3 323	-6 500	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-95 966	-92 183	-41 553	-98 208	6,5
TOIMINTAKULUT	-219 019	-232 558	-105 285	-229 313	-1,4
TOIMINTAKATE	-208 001	-225 558	-93 842	-215 313	-4,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	0	0	-5	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-9	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-9	0	-5	0	
VUOSIKATE	-208 010	-225 558	-93 847	-215 313	-4,5
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-9 134	-9 130	-4 529	-9 160	0,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 134	-9 130	-4 529	-9 160	0,3
TILIKAUDEN TULOS	-217 144	-234 688	-98 376	-224 473	-4,4
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-217 144	-234 688	-98 376	-224 473	-4,4

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

30 Sivistystoimi
350 Vapaa-aikalautakunta
3800 Nuorisotoimi
Rehtori-sivistystoimenjohtaja

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Kunnan nuorisotoimen ensisijaisia tavoitteita ovat edellytysten luominen kunnassa toteutettavalle nuorisotoiminnalle ja nuorisotoiminnan tukeminen. Nuorisotoimen kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat.

Strateginen linjaus / tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset/työntekijät	Järjestöjen tukeminen ja yhteistyö Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen lisääminen	Nuorisotoimelta jaettavat avustukset Nuorisoneuvoston toiminta	Yhdistys ja järjestötoiminnan edistäminen ja tukeminen Uusien nuorten houkuttelemisen toimintaan
Uudet toimintatavat sekä omatoimisuus ja aktiivisuus	Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien järjestäminen nuorille Nuorten työharjoittelun tukeminen	Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien määrä, kävijämäärät ja palaute Työllistettyjen nuorten määrä	Kerhotoiminnan, retkien ja tapahtumien järjestäminen Nuorten työllistämisen tukeminen
Turvallinen ja rauhallinen ympäristö	Nuorten tasapainoisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä osallisuuden ja tasa-arvon edistämien	Nuorisotilan aukiolopäivä, kävijämäärät ja palaute	Nuorisotilan toiminnan kehittäminen yhteistyössä nuorten kanssa

3800 NUORISOTOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
TUET JA AVUSTUKSET	175	0	20	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	200	200	0	200	0,0
TOIMINTATUOTOT	375	200	20	200	0,0
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-17 261	-17 363	-8 834	-18 052	4,0
PALKAT JA PALKKIOT	-13 741	-13 830	-7 013	-14 404	4,2
HENKILÖSIVUKULUT	-3 521	-3 533	-1 820	-3 648	3,3
ELÄKEKULUT	-3 175	-3 201	-1 679	-3 310	3,4
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-346	-332	-141	-338	1,8
PALVELUJEN OSTOT	-2 568	-3 460	-5 915	-3 000	-13,3
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 261	-3 600	-1 022	-3 200	-11,1
AVUSTUKSET	-13 780	-16 000	-1 300	-16 000	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 680	-10 807	-3 798	-7 289	-32,6
TOIMINTAKULUT	-42 551	-51 230	-20 868	-47 541	-7,2
TOIMINTAKATE	-42 177	-51 030	-20 848	-47 341	-7,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSKULUT	-0	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-0	0	0	0	
VUOSIKATE	-42 177	-51 030	-20 848	-47 341	-7,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-42 177	-51 030	-20 848	-47 341	-7,2

Toimielin	40 Tekninen toimi
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma

Tekninen toimi huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta maankäytön- ja rakentamisen suunnittelusta, rakentamisen neuvontatehtävistä, omien rakennustensa kunnossapidosta, liikennealueista ja -turvallisuustyöstä, vesi- ja viemärlaitoksen sekä kaukolämmön jakelusta, sekä ympäristön tilan seuraamisesta ja valvonnasta.

Rakennusvalvonnan osalta teknisen lautakunnan yleisenä tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa kunnassa, sen mukaan kuin rakennuslaissa tai muutoin on säädetty tai määrätty. Lisäksi lautakunta toimii kunnan ympäristönsuojelun viranomaisena.

Vastuualueen tehtävät;

- ✓ maankäytön ja rakentamisen suunnittelu, kaavoitus
- ✓ rakentamiseen liittyvät neuvontapalvelut
- ✓ kunnan omien rakennusten kunnossapito
- ✓ kunnan kiinteistöjen kiinteistöhoito
- ✓ liikennealueiden kunnossapito
- ✓ puistojen ja puistometsien hoito
- ✓ sataman ja laitureiden ylläpito ja hoito
- ✓ kunnan rakennuttamistehtävät
- ✓ vesi- ja viemärlaitoksen ylläpito
- ✓ kaukolämpölaitoksen ja verkoston ylläpito
- ✓ rakennusvalvonta
- ✓ kunnan ympäristönsuojelutehtävät
- ✓ työsuojelutehtävä

Sitovat tavoitteet merkitty tulosuoritusraportteihin

- ✓ huolehtia, että kunnassa on vapaita tontteja rakentamiseen
- ✓ rakennusten pitäminen kunnossa siten, että ovat käytettävissä käyttötarkoitukseensa
- ✓ huolehtia liikenneväylien kunnosta
- ✓ kuntalaisille hoidetut viihtyisät puistoalueet
- ✓ venepaikkojen tarjoaminen riittävässä määrin
- ✓ vesi- ja viemärlaitoksen osalta taata vesihuollon toiminta
- ✓ varmistaa lämmön toimitus kaikissa olosuhteissa
- ✓ rakennusvalvonnan toiminta, luvat enintään 4 viikon käsittelyaika
- ✓ valvoa ympäristön tilan säilymistä, ympäristökatselmuksent vuositain
- ✓ työsuojelun kehittämien, toiminta ilman työtapaturmia

Henkilöstö	TP 2018	TA 2019	TA 2020
*kunnaninsinööri	1	1	1
*toimistosihteeri	1	1	1
*vesilaitoksen vastaava hoitaja/kiinteistön hoitaja	1	1	1
*kiinteistöhoitaja/laitosmies	1,3	1,3	1,3
*rakennusmies	1	1	1
*kiinteistöhoitaja/yleiset alueet	0,5	0,5	0,5
*siistijä	4	4	4
*puistotyöntekijä/työllistetty	2	2	2
Yhteensä			
	11,8	11,8	11,8

40 TEKNINEN TOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	476 658	608 191	276 149	610 674	0,4
MAKSUTUOTOT	21 428	7 500	9 826	17 550	134,0
TUET JA AVUSTUKSET	25 325	0	3 968	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 013 411	1 042 665	462 133	1 039 832	-0,3
TOIMINTATUOTOT	1 536 822	1 658 356	752 076	1 668 056	0,6
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	31 799	29 361	16 716	36 552	24,5
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	31 799	29 361	16 716	36 552	24,5
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-483 706	-507 917	-231 517	-513 344	1,1
PALKAT JA PALKKIOT	-382 135	-405 007	-183 856	-408 819	0,9
HENKILÖSIVUKULUT	-101 570	-102 910	-47 661	-104 525	1,6
ELÄKEKULUT	-92 073	-93 306	-43 988	-95 025	1,8
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-9 497	-9 604	-3 673	-9 500	-1,1
PALVELUJEN OSTOT	-413 390	-649 586	-274 778	-653 939	0,7
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-634 143	-648 268	-325 918	-641 168	-1,1
AVUSTUKSET	-60 000	-60 000	-60 986	-52 000	-13,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-37 490	-35 420	-14 475	-35 610	0,5
TOIMINTAKULUT	-1 628 730	-1 901 191	-907 675	-1 896 061	-0,3
TOIMINTAKATE	-60 108	-213 474	-138 883	-191 453	-10,3
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-162	0	0	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-31	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-193	0	0	0	
VUOSIKATE	-60 302	-213 474	-138 883	-191 453	-10,3
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-468 697	-630 610	-258 664	-640 120	1,5
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-468 697	-630 610	-258 664	-640 120	1,5
TILIKAUDEN TULOS	-528 999	-844 084	-397 547	-831 573	-1,5
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-528 999	-844 084	-397 547	-831 573	-1,5

Riskilomake Tekninen lautakunta

Riski tai ongelma	Pahimmat seuraukset	Ris-kin suu-ruus 1-3	Riskiin varautuminen	Asia hoidettu	Toteutumis-aikataulu
Veden pilaantuminen	Uusi vedenottamo	2. to, ta, va	Varaveden toimitusjärjestelmä	Sopimus	On
Lämmön toimitus keskeytyy	Koskenhelmi ja vanhustentalot ilman lämpöä	2. to, ta, va	Varavoimakoneet sähköllä peruslämpöä ja valoa	Hankittu Sähkön syöttö suoraan ulkoa kriittisiin tiloihin	On 2019-2020
Sähkön katkeaminen yli 12 h	Talvella putkien jäätymiset, kylmyys	1. to, ta, va	Varavoimakoneet kunta Tulisijat yksityisillä kiinteistöillä	Hankittu On suositus okt, uudemmat pakollinen	On osin 2019-2020
Tietoliikennehäiriö / tuhoutuminen	Ei varmuuskopioita, jatkuvuuden varmistus	2. to, ta, va	Varmuuskopiointi, arkistot kuntoon, sähköinen arkistointi	Osittain hoidettu Käynnistynyt 2017	Jatkuvaa toimintaa nyt rakennusvalvonta ja hallinto pöytäkirjat
Henkilöstöriski	Käytännön töiden hoituminen	2. to, st, va	Sovittava käytännöt "varallaolohenkilö" Sopimus naapurikunnan kanssa	Sopimus naapurikunnan kanssa tehty 2018	Toteutettu ja jatketaan 2020 toimenpiteitä kuntayhteistyön osalta

Riskin suuruus:

- 1 = vähäinen riski
2 = kohtalainen riski
3 = merkittävä riski

st = strateginen
to = toiminnallinen
ta = taloudellinen
va = vahinko

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

40 Tekninen toimi
400 Tekninen lautakunta
4000 Tekninen toimi
Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Teknisen sektorin eri tulosyksiköiden toiminnan yhteensovittaminen hoitamalla hallintoa keskitetysti. Rakennusvalvonnan palvelujen tuottaminen MRL:n ja MRA:n sekä RakMk:n mukaisesti, sekä ympäristönsuojeluun, valvontaan ja ohjeistukseen liittyvät tehtävät.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	- rakentamiseen liittyvät neuvontapalvelut	Palvelu saavutettavissa vähintään kahtena päivänä viikossa	Kaksi toimistopäivää viikossa
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	-teknisen toimen eri toimialueiden ja henkilöstön yhteensovittaminen	Kuukausipalaverit, koulutukseen osallistuminen min. 3 pv/vuosi	Sovittava päivä, koulutuksesta tiedottaminen
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	-työsuojelu koko kunnan osalta - ympäristönsuojelu	-ei työtaturmia -kunnossapidon suunnittelu rakennusten ja eri toimialueiden rakenteiden osalta	-asianmukaiset turvavälineet

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
4000 TEKINEN TOIMI					
4000 TEKINEN TOIMI					
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	1 567	2 500	337	2 000	-20,0
MAKSUTUOTOT	11 313	7 500	5 266	9 550	27,3
TUET JA AVUSTUKSET	651	0	1 158	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 060	1 000	510	1 000	0,0
TOIMINTATUOTOT	16 592	11 000	7 270	12 550	14,1
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	202	0	0	0	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	202	0	0	0	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-107 124	-112 066	-54 793	-115 801	3,3
PALKAT JA PALKKIOT	-84 403	-89 006	-43 004	-90 863	2,1
HENKILÖSIVUKULUT	-22 721	-23 060	-11 789	-24 938	8,1
ELÄKEKULUT	-20 791	-21 038	-10 942	-22 914	8,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 930	-2 022	-847	-2 024	0,1
PALVELUJEN OSTOT	-78 592	-85 140	-37 785	-86 080	1,1

AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 962	-5 250	-1 336	-3 650	-30,5
MUUT TOIMINTAKULUT	-8 636	-6 716	-1 345	-9 539	42,0
TOIMINTAKULUT	-196 315	-209 172	-95 259	-215 070	2,8
TOIMINTAKATE	-179 521	-198 172	-87 989	-202 520	2,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-120	0	0	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-21	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-141	0	0	0	
VUOSIKATE	-179 662	-198 172	-87 989	-202 520	2,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-179 662	-198 172	-87 989	-202 520	2,2

Tunnusluvut:	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Rakennusluvut, toimenpideluvat ja -ilmoitukset	34+3+45	35	35

Toimielin	40 Tekninen toimi
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	4100 Yleiset alueet
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Kuntakeskuksen liikennealueiden ja liikuntapaikkojen ylläpitäminen, hoito ja kehittäminen. Turvallisuusnäkökohtien huomioiminen ja positiivisen kuntakuva luominen ympäristön hoidolla. Jätehuollon ja kierrätyspisteiden kehittäminen ajan tarpeiden mukaisesti. Yksityistieavustuksen myöntämisellä pyritään helpottamaan tasapuolisesti haja-asutusalueella asuvien kuntalaisten tienpidon taloudellista raskautta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Pidetään suorituspaikat ja ympäristö hoidettuna	Käytettävyys ja pidetään yllä vuoden 2019 taso ympäristön hoidossa	Rekrytoidaan kausityöntekijöitä kevät-kesä-syky kausiksi
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Pyritään aktivoimaan myös kuntalaisia	Kylän kevätsiivous ja vieraslajien torjuntaviikko	Haastetaan kuntalaisia ja yhdistyksiä
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Pidetään suorituspaikat ja alueet toimintakuntoisina	Ei ilmoituksia vahingoista	Säännölliset tarkastukset kohteissa

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

4100 YLEISET ALUEET	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	KH 2020	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	28 001	42 042	13 987	36 214	-13,9
MAKSUTUOTOT	81	0	0	0	
TUET JA AVUSTUKSET	19 160	0	306	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 774	4 030	3 880	4 030	0,0
TOIMINTATUOTOT	51 016	46 072	18 173	40 244	-12,6
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	319	0	0	0	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	319	0	0	0	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-89 235	-52 096	-13 502	-52 845	1,4
PALKAT JA PALKKIOT	-71 559	-40 150	-9 696	-41 000	2,1
HENKILÖSIVUKULUT	-17 675	-11 946	-3 806	-11 845	-0,8
ELÄKEKULUT	-15 914	-10 986	-3 613	-10 881	-1,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 761	-960	-193	-964	0,4

PALVELUJEN OSTOT	-52 215	-79 866	-39 213	-75 447	-5,5
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-41 837	-35 695	-22 280	-38 045	6,6
AVUSTUKSET	-60 000	-60 000	-60 986	-52 000	-13,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 407	-3 000	-1 683	-3 350	11,7
TOIMINTAKULUT	-245 694	-230 657	-137 663	-221 687	-3,9
TOIMINTAKATE	-194 359	-184 585	-119 490	-181 443	-1,7
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-24	0	0	0	
MUUT RAHOITUSKULUT	-10	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-35	0	0	0	
VUOSIKATE	-194 394	-184 585	-119 490	-181 443	-1,7
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-61 163	-130 260	-44 487	-139 370	7,0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-61 163	-130 260	-44 487	-139 370	7,0
TILIKAUDEN TULOS	-255 557	-314 845	-163 977	-320 813	1,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-255 557	-314 845	-163 977	-320 813	1,9

Tunnusluvut:	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Katuvalojen valaisimien uusiminen	10		
Puistometsien raivaukset ha	20	10	10

Toimielin	40 Tekninen toimi
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	4200 Kiinteistöt
Vastuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Ylläpitää olemassa olevaa rakennuskantaa sillä tasolla, että käyttäjillä on edellytykset kiinteistössä tarkoitettuun toimintaan ja poistaa korjausvelkaa. Pitää kiinteistöjen käyttöaste mahdollisimman korkealla tasolla.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Pyritään luopumaan vajaakäyttöisistä tiloista	Ei vajaakäyttöisiä taloutta heikentäviä kiinteistöjä kunnalla	Asetetaan vajaakäyttöiset kiinteistöt myyntiin
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Keskitytään toiminnan kannalta tarvittavien kiinteistöjen kuntoon	Ei suunnittele mattomia korjauksia ja pidetään rakennuskanta nykyisellä tasolla	Korjausvelkaselvitys kiinteistöissä.
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Pidetään rakennusten turvallisuustaso	Ei sattuneita vahinkoja	Säännölliset tarkistukset

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
4200 KIIENTEISTÖT					
4200 TOIMITILAT					
TOIMINTATUOTOT					
MYYN TITUOTOT	781	179 192	54 456	178 403	-0,4
MAKSUTUOTOT	9 141	0	4 560	8 000	
TUET JA AVUSTUKSET	4 603	0	2 069	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	538 847	569 839	222 729	567 600	-0,4
TOIMINTATUOTOT	553 372	749 031	283 815	754 003	0,7
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	444	0	16 617	0	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	444	0	16 617	0	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-154 486	-304 325	-138 411	-306 766	0,8
PALKAT JA PALKKIOT	-120 118	-247 593	-111 817	-248 126	0,2
HENKILÖSIVUKULUT	-34 368	-56 732	-26 594	-58 640	3,4
ELÄKEKULUT	-31 192	-50 789	-24 349	-52 807	4,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-3 176	-5 943	-2 245	-5 833	-1,9
PALVELUJEN OSTOT	-56 065	-92 893	-55 990	-101 623	9,4
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-177 764	-183 307	-82 219	-171 707	-6,3
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 652	-2 270	-1 056	-2 270	0,0

TOIMINTAKULUT	-394 966	-582 795	-277 677	-582 366	-0,1
TOIMINTAKATE	158 850	166 236	22 755	171 637	3,2
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-18	0	0	0	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-18	0	0	0	
VUOSIKATE	158 832	166 236	22 755	171 637	3,2
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-190 007	-200 250	-95 496	-206 720	3,2
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-190 007	-200 250	-95 496	-206 720	3,2
TILIKAUDEN TULOS	-31 175	-34 014	-72 741	-35 083	3,1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-31 175	-34 014	-72 741	-35 083	3,1

Tunnusluvut:	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Käyttöön soveltuvat rakennukset %	100	100	100
Vuokrausaste %	90	90	90

Tulosalue sisältää myös sisäisesti laskutettavat kiinteistöt, joiden kustannuksen peritään kokonaisuudessaan tilojen käyttäjiltä.

Toimielin
Tulosalue
Vastuualue
Vastuuhenkilö

40 Tekninen toimi
400 Tekninen lautakunta
4300 Palo- ja pelastustoimi
Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Turvata kuntalaisille hyvä perusturvallisuuden taso ja antamalla neuvontaa sekä valistusta. Toiminnasta vastaa Etelä-Savon pelastuslaitos, paikallisena toimijana Enonkosken sopimuspalokunta.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Toimiva VPK toiminta/ensivaste	VPK:n aktiivimäärän lisääminen 1-2 henkilöllä	Nuorten aktivointi
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Kyläturvallisuus päivä	Järjestetään kylillä turvallisuus koulutusta	Ainakin yksi turvallisuuspäivä
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Yhteistyö ESPL ja paikallisen VPK kanssa	Sattuneiden vahinkojen määrän pieneminen	Tiedotusta palo- ja pelastustoimesta

Tunnusluvut:	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Tulipalojen ja onnettomuuksien määrä kpl	43	45	45
Vapaapalokunnan henkilöstö	8	9	8
Ensivaste	34	33	33

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

4300 PALO- JA PELASTUSTOIMI	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
4300 PALO- JA PELASTUSTOIMI					
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-3 066	-3 280	-1 630	-3 390	3,4
HENKILÖSIVUKULUT	-3 066	-3 280	-1 630	-3 390	3,4
ELÄKEKULUT	-3 066	-3 280	-1 630	-3 390	3,4
PALVELUJEN OSTOT	-130 968	-150 400	-62 178	-150 400	0,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0	-300	0	-300	0,0
TOIMINTAKULUT	-134 034	-153 980	-63 808	-154 090	0,1
TOIMINTAKATE	-134 034	-153 980	-63 808	-154 090	0,1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-134 034	-153 980	-63 808	-154 090	0,1

Toimielin **40 Tekninen toimi**
Tulosalue 400 Tekninen lautakunta
Vastuualue 4400 Kaukolämpölaitos
Vastuuhenkilö Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Lämmön häiriötön jakelu asiakkaille biopolttoaineella alihankintaa hyväksi käyttäen.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Lämmön häiriötön toimitus	Ei keskeytyksiä toimituksissa	Pidetään laitteet ja linjat kunnossa
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Selvitetään eri lämmöntuotanto mahdollisuuksia	Energian hinnan kilpailukykyisyys	Selvitetään tuottajan kanssa kehitysmahdollisuudet
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Varmistetaan lämmöntoimintusta	Varavoiman syöttömahdollisuus kattilalaitokselle	Rakennetaan varavoiman syöttömahdollisuus.

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

4400 KAUKOLÄMPÖLAITOS	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
4400 KAUKOLÄMPÖLAITOS					
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITUOTOT	257 665	231 600	144 952	232 100	0,2
TUET JA AVUSTUKSET	50	0	0	0	
MUUT TOIMINTATUOTOT	323	630	651	650	3,2
TOIMINTATUOTOT	258 039	232 230	145 603	232 750	0,2
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 453	-10	-132	0	-100,0
PALKAT JA PALKKIOT	-1 197	0	-111	0	
HENKILÖSIVUKULUT	-256	-10	-22	0	-100,0
ELÄKEKULUT	-226	-10	-20	0	-100,0
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-30	0	-2	0	
PALVELUJEN OSTOT	-2 482	-7 231	-1 142	-7 820	8,1
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-200 687	-180 600	-110 749	-180 600	0,0
TOIMINTAKULUT	-204 622	-187 841	-112 023	-188 420	0,3
TOIMINTAKATE	53 417	44 389	33 579	44 330	-0,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 566	-4 410	-699	-2 770	-37,2

POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 566	-4 410	-699	-2 770	-37,2
TILIKAUDEN TULOS	51 851	39 979	32 880	41 560	4,0

Tunnusluvut:	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Lämmön jakelun keskeytys h	0	0	0
Lämpöenergian myyntihinta €/MWh	80,44	80,44	80,44
Liittymien lukumäärä kpl	25	28	28

Toimielin	40 Tekninen toimi
Tulosalue	400 Tekninen lautakunta
Vastuualue	5000 Vesi- ja viemärlaitos
Vastuuhenkilö	Kunnaninsinööri

Toiminta-ajatus ja palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemärlaitoksen vastuulla on talousveden luotettava jakelu asiakkaille ja jätevesien puhdistaminen mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavasti. Laitosten ohjauksessa käytetään ajanmukaista tekniikkaa.

Strateginen linjaus/tavoite	Toiminnallinen tavoite v. 2020	Mittari ja tavoitetaso	Toimenpide
Elinvoimainen kunta ja hyvinvoivat kuntalaiset	Vedenjakelun häiriötön toiminta	Ei toimituskatkoja ja veden laatu pidetään hyvänä	Seuranta ja tutkimukset laadusta säännölliset
Uudet toimintatavat ja mahdollisuudet, omatoimisuus ja aktiivisuus	Nyt käytössä kaksi vedenottamo, niiden ajaminen	Saada molemmista hyvälaatuista vettä riittävästi	Suunnittelu ja käyttökokemukset
Turvallinen, rauhallinen ympäristö	Ei häiriötekijöitä	Käytön varmistus toimet	Sähköinen etävalvonta

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

	TP 2018	TA+MUUT. 2019	TOT 6/2019	LTK 2020	Ero%
5000 VESI- JA VIEMÄRILAITOS					
5000 VESI- JA VIEMÄRILAITOS					
TOIMINTATUOTOT					
MYYNITITUOTOT	147 995	133 857	46 080	133 857	0,0
TUET JA AVUSTUKSET	329	0	263	0	
TOIMINTATUOTOT	148 323	133 857	46 344	133 857	0,0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	4 907	0	0	0	
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	4 907	0	0	0	
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-66 182	-34 010	-21 059	-34 542	1,6
PALKAT JA PALKKIOT	-54 726	-28 258	-17 561	-28 830	2,0
HENKILÖSIVUKULUT	-11 456	-5 752	-3 498	-5 712	-0,7
ELÄKEKULUT	-10 091	-5 073	-3 145	-5 033	-0,8
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-1 365	-679	-352	-679	0,0
PALVELUJEN OSTOT	-25 324	-75 184	-28 769	-61 179	-18,6
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-36 040	-52 011	-21 199	-52 011	0,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-1 175	-1 384	-513	-1 401	1,2
TOIMINTAKULUT	-128 720	-162 589	-71 540	-149 133	-8,3

TOIMINTAKATE	24 511	-28 732	-25 196	-15 276	-46,8
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-36 939	-100 280	-25 407	-81 160	-19,1
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-36 939	-100 280	-25 407	-81 160	-19,1
TILIKAUDEN TULOS	-12 428	-129 012	-50 603	-96 436	-25,3
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-12 428	-129 012	-50 603	-96 436	-25,3

INVESTOINTISUUNNITELMA 2020 - 2022

Projektiryhmä2-Projektiryhmä-Projekti-Menot/Tulot		INV. 2019	INV. 2020	SV1 2021	SV2 2022
10	Korvausinvestoinnit				
111	KI / Rakennukset				
9100	Kunnanvirasto, K Pv				
Menot		0	-8 000	0	0
9101	Päiväkoti korjaukset, K Pv				
Menot		0	0	-125 000	0
9130	Koskenhelmi,dementiaos.huon. K				
Menot		0	0	-40 000	-40 000
9160	Vanh.vuokratalo Wellamo, sauna				
Menot		0	-20 000	0	0
9230	Koskimakasiini, ulkomaalaus, K				
Menot		0	0	0	-8 000
9270	Kattilalaitos, korjaukset K Pv				
Menot		0	-30 000	0	0
9302	Liikuntatalo, K, Pa				
Menot		0	0	-20 000	-12 000
9304	Liikuntatalon katon korj, K Pa				
Menot		0	-8 000	-225 000	0
9400	Vanhustentalot, huoneistojen k				
Menot		-50 000	-50 000	0	0
9403	Koskenhelmen ikkunat sisäpihan				
Menot		0	-20 000	0	0
9404	Kirkonkylän koulun salin latti				
Menot		0	0	0	-12 000
9405	Kirkonkylän koulun takaportaik				
Menot		-16 000	0	0	0
9406	Koskenhelmen yl.tilojen korj.				
Menot		-50 000	-50 000	0	0
9409	Terveysasema, sähk.ulko-ovi				
Menot		-20 000	0	0	0
9411	Vanhustentalot, ulko-ovien ja				
Menot		0	-15 000	-15 000	-15 000
9412	Vanhustentalot, A-talon raput,				

INVESTOINTISUUNNITELMA 2020 - 2022

Menot		0	-8 000	-8 000	-8 000
9413	Vanhustentalojen paloturvallis				
Menot		-64 000	0	0	0
9414	Makasiinin katon perus ja maal				
Menot		-16 000	0	0	0
9416	Koskipirtti 4H-tila patt+latti				
Menot		-10 000	0	0	0
9417	Teollisuushalli 2, K				
Menot		0	0	-8 000	0
9418	Koskipirtti, ulkomaalaus, K Pv				
Menot		0	0	0	-22 000
111	KI / Rakennukset yhteensä				
Menot		-226 000	-209 000	-441 000	-117 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		-226 000	-209 000	-441 000	-117 000
113	KI / Kiinteät rakent. ja lait.				
9301	Urheilukentän katsomo/korj,pur				
Menot		0	-10 000	0	0
9407	Päiväkodin muutokset/piha-alue				
Menot		-7 000	0	0	0
9422	Kaavatiet ja maankäyttö, K, Pa				
Menot		-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
9424	Katuvalot, K, Pa				
Menot		-80 000	-80 000	0	0
9426	Laidunal.kaavateiden peruskorj				
Menot		-140 000	0	0	0
9427	Louhelantien peruskorj, K, Pa				
Menot		0	0	0	-80 000
9428	Olavinlammentie asfaltointi, K				
Menot		0	0	0	-13 000
9435	Jv-puhd.ulko-altaan peruskorj.				
Menot		-20 000	-10 000	0	0
9440	Laidunal.vesi-ja viem.linj.pk				
Menot		-60 000	0	0	0
9441	Louhelantien vesi/viem.linj.pk				

INVESTOINTISUUNNITELMA 2020 - 2022

Menot		0	0	0	-8 000
9449	Leikkikentät, K				
Menot		-30 000	0	0	-15 000
9467	Sahalammen kunnostus ja venevä				
Menot		-13 000	-13 000	-13 000	0
Tulot		1 950	0	0	0
Netto		-11 050	-13 000	-13 000	0
9468	Venelaiturin kannen uusiminen				
Menot		-16 000	0	0	0
113	KI / Kiinteät rakent. ja laitt. yhteensä				
Menot		-386 000	-133 000	-33 000	-136 000
Tulot		1 950	0	0	0
Netto		-384 050	-133 000	-33 000	-136 000
116	KI / Koneet ja kalusto				
9132	Koskenhelmi, koneet ja laitt,K				
Menot		0	-8 000	0	-8 000
116	KI / Koneet ja kalusto yhteensä				
Menot		0	-8 000	0	-8 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		0	-8 000	0	-8 000
10	Korvausinvestoinnit yhteensä				
Menot		-612 000	-350 000	-474 000	-261 000
Tulot		1 950	0	0	0
Netto		-610 050	-350 000	-474 000	-261 000
30	Uusinvestoinnit				
310	UI / Maa- ja vesialueet				
9550	Kiinteä omaisuus/käyttöomaisuus				
Menot		-23 000	10 000	10 000	10 000
310	UI / Maa- ja vesialueet yhteensä				
Menot		-23 000	10 000	10 000	10 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		-23 000	10 000	10 000	10 000
313	UI / Kiinteät rakent. ja laitt.				
9303	Liikuntatalo aurinkopaneelit,U				
Menot		0	0	-8 000	0
9437	Vennonmäen pohjavedenottamo, U				
Menot		-10 000	0	0	0
9469	Sahalammen asiointilaituri, U				
Menot		0	0	-10 000	0

INVESTOINTISUUNNITELMA 2020 - 2022

313	UI / Kiinteät rakent. ja lait. yhteensä				
Menot		-10 000	0	-18 000	0
Tulot		0	0	0	0
Netto		-10 000	0	-18 000	0
316	UI / Koneet ja kalusto				
9310	Autohankinnat, U, Pv				
Menot		0	0	0	-20 000
9443	Ruohonleikkuri, U, Pv				
Menot		0	0	-7 000	0
9463	Koulun keittiön laitteiden uus				
Menot		-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
9560	ATK-hankinnat, U				
Menot		0	-30 000	-30 000	-15 000
316	UI / Koneet ja kalusto yhteensä				
Menot		-8 000	-38 000	-45 000	-43 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		-8 000	-38 000	-45 000	-43 000
30	Uusinvestoinnit yhteensä				
Menot		-41 000	-28 000	-53 000	-33 000
Tulot		0	0	0	0
Netto		-41 000	-28 000	-53 000	-33 000
RAPORTTI YHTEENSÄ		INV. 2019	INV. 2020	SV1 2021	SV2 2022
Menot		-653 000	-378 000	-527 000	-294 000
Tulot		1 950	0	0	0
Netto		-651 050	-378 000	-527 000	-294 000

7 Rahoituslaskelma

	TP 2018	TA+muut. 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	338 972	127 960	321 997	179 100	179 100
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	-157	-70 000			
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-779 890	-653 000	-378 000	-527 000	-294 000
Rahoitusosuudet investointeihin	80 010	1 950			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 702	70 000			
Toiminnan ja investointien rahavirta	-357 363	-523 090	-56 003	-347 900	-114 900
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-41 262				
Antolainasaamisten vähennys	60 153	36 000		36 000	36 000
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		800 000			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-338 472	312 910	-56 003	-311 900	-78 900
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
<i>Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €</i>	631	-149	-630	-1 441	-1 399
<i>Lainanhoitokate</i>		17,0			

8 Tuloslaskelma (ulkoinen/sisäinen)

Tuhansina euroina

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	2236	2390	2423	2352	2352
Myyntitulot	980	1146	1200	1140	1140
Maksutulot	94	77	96	96	96
Tuet ja avustukset	134	45	69	58	58
Muut toimintatulot	1028	1122	1058	1058	1058
Valmistus omaan käyttöön	32	29	36	36	36
Toimintamenot	11815	12402	12380	12437	12437
Henkilöstömenot	2372	2507	2587	2623	2623
Palvelujen ostot	7764	8210	8159	8165	8165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	803	805	797	798	798
Avustukset	291	262	214	228	228
Muut toimintamenot	585	618	623	623	623
TOIMINTAKATE	-9547	-9983	-9921	-10049	-10049
Verotulot	4481	4804	4757	4757	4757
Valtionosuudet	5335	5255	5392	5392	5392
Rahoitustulot ja -menot	70	52	94	79	79
Korkotulot	17	20	14	14	14
Muut rahoitustulot	69	40	80	65	65
Korkomenot	0	-8		0	0
Muut rahoitusmenot	-16	0	0	0	0
VUOSIKATE	339	128	322	179	179
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-595	-758	-670	-670	-670
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
TILIKAUDEN TULOS	-256	-630	-348	-491	-491
Rahastojen lisäys/vähennys					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-256	-630	-348	-491	-491
Tunnuslukuja:					
Toimintatuotot/Toimintamenot %	19	19	20	19	19
Vuosikate/Poistot %	57	17	48	27	27
Vuosikate, euro/asukas	242	88	232	129	129
Kertynyt yli-/alijäämä t€	6 119	5 489	5 141	4 650	4 159
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 361	3 788	3 699	3 345	2 992
Asukasluku vuoden lopussa	1 403	1 449	1 390	1 390	1 390

8 Tuloslaskelma (ulkoinen)

Tuhansina euroina	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	1353	1335	1336	1266	1266
Myyntitulot	630	640	669	609	609
Maksutulot	94	77	96	96	96
Tuet ja avustukset	131	45	68	58	58
Muut toimintatulot	498	573	503	503	503
Valmistus omaan käyttöön	32	29	36	36	36
Toimintamenot	10931	11347	11293	11351	11351
Henkilöstömenot	2372	2507	2586	2624	2624
Palvelujen ostot	7560	7828	7762	7767	7767
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	656	681	663	664	664
Avustukset	276	262	214	228	228
Muut toimintamenot	67	69	68	68	68
Toimintakate	-9546	-9983	-9921	-10049	-10049
Verotulot	4481	4804	4757	4757	4757
Valtionosuudet	5335	5255	5392	5392	5392
Rahoitustulot ja -menot	69	52	94	79	79
Korkotulot	17	20	14	14	14
Muut rahoitustulot	68	40	80	65	65
Korkomenot	0	8	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-16	0	0	0	0
Vuosikate	339	128	322	179	179
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-595	-758	-670	-670	-670
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot					
Tilikauden tulos	-256	-630	-348	-491	-491
Rahastojen lisäys/vähennys	1				
Tilikauden yli/alijäämä	-255	-630	-348	-491	-491
Tunnuslukuja:					
Toimintatuotot/Toimintamenot %	12	12	12	11	11
Vuosikate/Poistot %	57	17	48	27	27
Vuosikate, euro/asukas	242	88	232	129	129
Kertynyt yli-/alijäämä t€	6 119	5 489	5 141	4 650	4 159
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 361	3 788	3 699	3 345	2 992
Asukasluku vuoden lopussa	1 403	1 449	1 390	1 390	1 390

9 Talousarvion 2020 määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

(ulkoinen/sisäinen)

	Sit. ¹⁾	Toimintakate	Menoarviot	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tarkastuslautakunta				
Tarkastustoimi	N	-19 421	19 421	
Kunnanhallitus				
Yleishallinto	N	-482 286	482 386	100
Terveystoimi	N	-3 702 970	3 702 970	
Sosiaalitoimen ostopalvelut	N	-2 794 697	2 851 697	57 000
Maankäytön hallinta	N	113 350	41 150	154 500
Elinvoiman edistäminen ja työllisyyden hoito	N	-390 774	435 774	45 000
Sivistyslautakunta				
Peruskoulutus	N	-1 434 963	1 843 689	408 726
Muu koulutus	N	-30 550	30 550	
Kirjasto	N	-116 172	116 422	250
Lasten päivähoito	N	-460 697	534 697	74 000
Sivistystoimen hallinto	N	-102 811	103 811	1 000
Vapaa-aikalautakunta				
Kulttuuritoimi	N	-9 501	9 501	
Liikuntatoimi	N	-215 313	229 313	14 000
Nuorisotoimi	N	-47 341	47 541	200
Hallinto	N	-35 045	35 045	
Tekninen lautakunta				
Yleiset alueet	N	-181 443	221 687	40 244
Kiinteistöt	N	317 546	967 661	1 285 207
Palo- ja pelastustoimi	N	-154 090	154 090	
Kaukolämpölaite	N	44 330	188 420	232 750
Vesi- ja viemärilaitos	N	-15 276	149 133	133 857
Tekninen toimi	N	-202 520	215 070	12 550
TULOSLASKELMAOSA				
Verotulot	B			4 757 000
Valtionosuudet	B			5 391 821
Korkotuotot	B			13 500
Muut rahoitustulot	B			80 320
Korkomenot	B			
Muut rahoitusmenot	B			
Satunnaiset erät	B			
Rahastojen lisäys (-)	B			
INVESTOINTIOSA				
Kunnanhallitus				
Kiinteä omaisuus / ostot				10 000
ICT-hankinnat: Dynasty 10	N		30 000	
Liikenneväylät				
Kaavatiet ja maankäyttö	N		20 000	
Katuvalot	N		80 000	
Muut yleiset alueet				
Sahalammen kunnostus ja veneväylän merkintä	N		13 000	
Ulkoilu- ja liikuntapaikat				
Urheilukentän katsomon korjaus ja purku	N		10 000	
Toimitilat				
Kunnanvirasto; esteettömyyden/toimivuuden parantaminen	N		8 000	
Koulun keittiön laitteiden uusintaan	N		8 000	
Liikuntatalon katon peruskorjaus	N		8 000	
Sosiaalitoimen rakennukset	N			
Koskenhelmen ikkunat	N		20 000	
Koskenhelmen yleisten tilojen korjaukset	N		50 000	

	Sit. ¹⁾	Toimintakate	Menoarviot	Tuloarviot
INVESTOINTIOSA				
Sosiaalitoimen rakennukset				
Koskenhelmen koneet ja laitteet	N		8 000	
Asuinrakennukset				
Vanhustentalojen huoneistojen kunnostus	N		50 000	
Vanhustentalojen ulko-ovien ja lukitusten uusiminen	N		15 000	
Vanhustentalojen raput	N		8 000	
Vellamon saunaosasto	N		20 000	
Kaukolämpölaitos				
Kattilalaitoksen korjaus/uusiminen, kilpailutus	N		30 000	
Jätevedenpuhdistamo				
Ulkoaltaan peruskorjaus	N		10 000	
RAHOITUSOSA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset				
Antolainasaamisten vähennykset	B			
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen				56 003
TALOUSARVION LOPPUSUMMA			12 768 028	12 768 028

0

¹⁾ N = sitovuus nettomäärärahana/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Tämä talousarvio / taloussuunnitelma vuosille 2020 - 2022 on hyväksytty Enonkosken kunnanvaltuuston kokouksessa 17.12.2019 § 33.

Tauno Nurmio
Tauno Nurmio
valtuuston puheenjohtaja

Minna Laurio
Minna Laurio
kunnanjohtaja